

SOKOL SYDNEY

VĚSTNÍK

AUSTRALIA

BŘEZEN / DUBEN 2009

EDITA BERNTSEN B.A., LL.B.
SOLICITOR AND ATTORNEY

7 ST PAULS ST, RANDWICK NSW 2031

**ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA
POSKYTUJÚCA SLUŽBY V ROZLIČNÝCH
OBLASTIACH PRÁVA, VRÁTANE
EMIGRAČNÉHO.**

Právnu poradu si môžete zaistiť na:

TEL: (02) 9399 9374 MOB: 0423 056 884

FAX: (02) 9326 6012

EMAIL: eberntsen@optusnet.com.au

DENTAL IMPLANTS

Missing Teeth?

Dental Implants may be the solution:

- You can talk, laugh and smile without worrying. Your new teeth will be fully anchored and feel just like your own teeth.
- Eat what you like without problems
- Recover your natural smile
- A safe and reliable treatment method
- There is no need to file down adjacent teeth

**Dr. J. Mader, Suite 106, "Piccadilly"
222 Pitt Street, Sydney, 2000
Phone: 9264 5210**

Our Treatment Solutions

Single Teeth

Multiple Teeth

Dentures

Whether you are missing a single tooth or a complete jaw, we will have a solution to meet your needs. Implants have a totally natural appearance and feel just like your real teeth. Please visit

In our 13th year! A tour like no other!
CRUISE & RE-ENERGISE
EXCLUSIVE 27 DAY EUROPEAN TOUR

Depart 27 May - Return 22 June 2009
VENICE - MEDITERRANEAN CRUISE - GRAZ - &
HEALTH SPA PIESTANY IN SLOVAKIA

From \$8,750 pp twin share ALL INCLUSIVE + \$770 Airport, Fuel & Port Tax

Dear Traveller

If you would love to explore the enchanting Venice, enjoy carefree cruising on the Mediterranean and then re-energize at one of the best health spas in Europe, then you will truly enjoy our next exciting European Tour.

Our traditional summer tour to the world renowned health spa town of **Piestany**, departs May 27, 2009. This marks our 13th year visiting the Slovakian Spa town with a 200 year old spa tradition, located on the River Vah! You will be amazed to discover how you can **combine health with an exciting European holiday**.

Our tour begins with an Emirates flight to Venice where we will spend 2 nights at the luxury 4 star hotel Santa Marina in the heart of the city, within walking distance of Rialto Bridge. This gives you easy access to most of the city's main tourist attractions, shopping and entertainment venues making it the perfect base from which to explore everything the city has to offer. From here we will start the 7 night cruise that will take you to Bari, Olympia, Izmir, Istanbul, Dubrovnik and back to Venice. After the cruise we will enjoy a scenic drive to Graz, Austria, where we will spend one night at the 5 star Hotel Wiesler in the heart of the historic Old town, the birth place of Arnold Schwarzenegger.

Our last **13 days** will be at the Health Spa **Piestany**, an authentic health resort with thermal mineral springs and mud! Here, we are staying on a picturesque spa island close to the pedestrian part of the city. During this stay you will receive three meals daily, enjoy 4 spa treatments daily, sightseeing, walking, dancing, gypsy music and folklore in an unmatched resort experience with everything within walking distance! When we are not relaxing using the luxurious spa facilities such as the pool with poolside bar service, we explore and shop in the nearby town where settlement started thousands of years ago. Visit the markets, enjoy free outdoor concerts, play golf, or enjoy sightseeing tours.

The Piestany Spa was recently awarded the Certificate of Highest Quality!

Experience this 27-day Escorted Tour in style flying Emirates. Relax in an outside cabin on a 7-Night cruise on board the luxury MSC ship Poesia, with full board and entertainment. Stay in 4 & 5 star hotels in Venice, Graz and Piestany. Enjoy daily buffet breakfast, 1 dinner in Venice and Graz & daily lunches at the Spa in Piestany. Sightseeing & 4 spa treatments daily are also included at the Spa along with portorage & tax.

Great value at \$8,750 per person twin share + \$770 Taxes

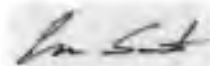
***Cabins with Balcony** are available from an additional \$250 pp twin share.

***The luxurious 5 star Thermia Palace at Piestany Spa** is available at an additional \$800 pp twin share.

Single Room supplement: \$2,600

To book simply complete the booking form and return with a deposit of \$1,000 per person.

I look forward to hearing from you!

Eva Santo
Director/Tour Leader
Eva's European Tours

Contact Details:

Phone: (02) 9449 1786

Mobile: 0419 999 565

Email: eva@spatours.com.au

www.europeanspatours.com.au

Nabízím překladatelskou službu na veškeré práce z češtiny do angličtiny
zejména překlady legálních dokladů a v oblasti zpravodajství, beletrie (literatury,
rodinné biografie), zdravotnictví, sportu, médií apod.

Alena Jirásková
Schválená překladatelka NAATI
(National Accreditation Authority for Translators and Interpreters)

+61 409 677 522
czlink@hotmail.com

SOKOLSKÁ KNIHOVNA OTEVŘENA PRO
PŮJČKY KNIH A VIDEOKAZET OD ÚNORA DO
LISTOPADU VŽDY V PÁTEK VEČER OD 20 DO 21 HODIN.
VOLEJTE RAYE ČERNÉHO tel 02 9451 4886
nebo PETRA ČERMÁKA tel 02 9981 4765

H. G. Mayer & Co.

METROPOLITAN TAXATION SERVICES (BANKSTOWN) PTY. LIMITED
ACCOUNTANTS & TAXATION CONSULTANTS

Phone: 9707 1833

All Mail to:
P.O. Box 58
Yagoona 2199

Cnr Dutton St, & The Crescent,
Yagoona 2199

Vážená sestro, vážený bratře,

PŘÍSPĚVKY na rok 2009 \$ 25.00

Dovolujeme si Vás zdvořile upozornit, že členské příspěvky jsou nyní splatné. Dle nových klubových Stanov členské příspěvky je nutno uhradit do konce ledna 2009. Šek nebo Money Order prosím vystavte na „**Sokol Sydney Ltd**“. Nezapomeňte též napsat svoje jméno a adresu.

Příspěvky 2009	\$ 25.00
Příspěvky 2008 (pokud nezaplacené)	\$ (\$ 25.00)
Dar na Věstník	\$
Dar na údržbu Národního domu	\$
Celkem	\$

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 2
Ročník LVII
Březen/duben 2009

Number 2
Volume LVII
March/April 2009

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

Print Post Approved PP 239732-00003

**THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617**

PŘEJEME ČTENÁŘŮM VESELÉ VELIKONOCE

OBSAH

<i>Slovo starosty a pokladníka</i>	6
<i>Ohlasy čtenářů</i>	7
<i>Sokolské pluky Stráže svobody</i>	9
<i>Dopis Generálního konzula</i>	11
<i>Žalov</i>	13
<i>Památné březny Masaryků</i>	15
<i>Skautské vzpomínání</i>	16
<i>Od února 1948 přes srpen 1968</i>	18
<i>Evropa zemřela v Osvětlení</i>	18
<i>Ruský plyn</i>	19
<i>Poslabší nervy českých tenistů</i>	21
<i>Letem světem</i>	23
<i>V dobách bojů o Slovensko</i>	26
<i>Kino Ponrepo</i>	29
<i>Chartistický advokát</i>	30
<i>Humor</i>	32
<i>Green ideas blamed for deaths</i>	33
<i>Perly a perličky</i>	36
<i>Alpské kouzlo léta 1948</i>	40
<i>Z tajů krás české řeči</i>	43
<i>Já nic já muzikant ... na penzi</i>	44

VĚSTNÍK

Dvoutměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků nemusí být totožný s názory redakce. Vyhraujeme si právo články upravit.

Redakční rada:

B Šindler, P Čermák

Telefon redakce:

02 9981 4765

Email:

petevasyd@hotmail.com

Věstník se též nachází na

internetové stránce

www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

6.5.2009

(Vždy první středa

v každém lichém měsíci)

Z PERA STAROSTY

Vážení sokolové, sestry, bratři a krajané,

Před několika týdny jsme sledovali tragické požáry ve státě Viktorie, kde přišlo o život přes dvě stě lidí. To je hrůza, že se ještě něco takového mohlo zde stát. Ale to je Austrálie. Zde není jaro, léto podzim a zima, jako u nás v Evropě. Už dávno jsme si říkali, že jsou tu jen dvě období - bush fires and floods. Naše sokolská jednota Sydney darovala \$100 na akci postiženým.

Na neděli 29. března o 2 hod. odpoledne je svolaná výroční valná hromada, je to řádná valná hromada, kde budou podány zprávy všech činovníků našeho výboru za uplynulý rok. Kandidovat do výboru a volit může jen člen, který má zaplacené členské příspěvky, které byly splatné 31. ledna 2009. Očekávám, že každý člen naší jednoty, jestli mu to bude možné, se valné hromady zúčastní.

Doufám, že všichni už víte, že jsme nechali renovovat záchody a sprchy. Obnova je v procesu. Vše dobře pokračuje, práce je ještě hodně. Podílejí se na tom odborníci - kachličkář, instalatér, elektrikář a štukatér, který dělá nové stropy. Jsou to všichni Češi! Určitě je mohu každému krajanovi doporučit a zaručuji, že dělají prvotřídní "job".

Nazdar Jan Jelínek

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Jen poštovné do zahraničí za ročních 6 čísel nás stojí 24.60 AUD a bude co nevidět opět zvýšené. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník celkem \$1,382.50; fond na údržbu Národního domu \$382.50. Mnoho díky všem dárcům.

Členské příspěvky - Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2009 BYLY SPLATNÉ DO 31/1/2009**. Někteří členové ještě nezaplatili za rok 2008 a mnozí za rok 2009.

Věstník: předplatné pro nečleny je \$25 na kalendářní rok od 1.1. do 31.12.2009.

Vydání: celkem \$8,526.43 z toho mimořádné bylo částečná platba na generální opravy umývár a WC \$6,300.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1.1.2009 do 28.2.2009:

Fiala E	50	Saltmanová T	25	Dolejší V	25
Jirásková B&A	50	Petrů J	..5	Tichý J&V	50
Hájek L	25	Chobotsky B	25	Křížová M	30
Novák V&M	20	Dlask J&J	20	Bureš V	50
Hanousek J	25	Profantová A	25	Zahrádková H	10
Procházka J	25	Šťastná E	25	Březná B	25
Jeřábek J	25	Ningerová I	20	Mikuš J	30
Fiala O	25	Grotte F	50	Hlaváčová H	100
Vickers M	175	Dobrovský G&M	30	Štefánek M	35
Kašpárková Z	25	Eliáš K	25	Holovský M	25
Machová E	25	Sokol J	25	Ringer M	35
Pantoflíček B	50	Galiček J	25	Benická Andrea	25
Radová M	25	Škopek M Dr	75	Doležel Z	20
Davídek S	20	Novák J	50	Šimková M	30
Procházková J	50	Řehulka S	25	Wellink J&J	10
Chvojka R	25	Dostál P	75	Pšeničný I&O	10
Hanzal O	35	Nováčková V	25	Felbingerová M	5

Prosím vystavujte všechny platby na „Sokol Sydney Ltd“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086**.

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme používejte jen tento název pro všechny platby.

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

Ohlasy čtenářů Věstníku

Vážená redakce Věstníku,

Přikládám \$50 jako dar na Věstník a děkuji za krásné počtení, za výborný mateřský jazyk a v neposlední míře i za správný ideologický postoj ke světové politice. Je to osvěžující, nedá se to srovnat se současnou politikou Austrálie či USA. Prožíváme snahy levicových politiků o ideologické změny a jakoby o „oprašování“ zkompromitovaného marxismu, což je smutné.

Znovu děkuji.

Milan Škopek, Blakehurst NSW

... Byli jsme s manželkou velmi zdrceni zprávou v posledním čísle Věstníku o úmrtí bratra Jardy Zahradky, kterého jsme znali od jeho příchodu do Austrálie.

Čest jeho památce!

Oliver & Heather Fiala, Exeter NSW

Drazí Čechoaustralane!

Ráda bych pozdravila všechny své přátele a známé v Austrálii a zároveň se omluvila, že se neozývám („díky“ pracovnímu a tedy časovému vytížení s Českým dialogem) častěji.

V posledním Věstníku jsem si přečetla mj. ohlas Milana Vyhnáčka a Hany Gerzaničové, což mne přimělo k napsání vzpomínky na moje přátelství se sydneyjským Sokolem.

Poprvé (a možná naposledy?) jsem letěla do Austrálie za mými milými čtenáři i dalšími krajany, o čemž jsem chtěla napsat reportáže (to se podařilo) i knížku (což se podařilo částečně, protože je napsaná, ale nikoliv vytištěná).

17. listopadu 1996 v 17 hodin, sedm let po „sametové revoluci“, jsem byla pozvána bratrem Jiřím Jelínkem do Sokola na besedu. Bylo to dojemné. Pustila jsem zpívanou českou hymnu. Všichni jsme povstali a zpívali (někteří uměli i druhou sloku). Pak jsme se navzájem seznamovali (s některými jsme se znali třeba z Prahy při jejich návštěvě nebo alespoň z dopisů). Pak jsme si povídali. Atmosféra byla tehdy ještě plná optimismu ze sametové revoluce. Účastníci besedy mi ukazovali fotky jak tam byl loni asi zrovna před rokem na návštěvě prezident Václav Havel. Já jsem zase občas bránila naši mladou demokracii, když proti ní byly výtky. Dnes by to bylo trochu jinak, ale politický komentář není účelem této vzpomínky.

Setkání pokračovalo báječnou muzikou (omlouvám se, že nevím jméno primáše, ale v knížce ho mám! jen teď nemohu jít jí listovat). Ale nedávno se mi ozval houslista Mirek Koutský, takže každý asi bude vědět o jakou kapelu jde. Všichni jsme zpívali české lidovky, bylo to úžasné. Ze Sokola vzpomínám na Raye Černého, na pana Federera, na Jarouška Zahradku, na tři Evy Šťastné, na rodinu Jiráskovu, Evu Sitteovou, Katku Ivakovou, Bořka Šindlera - a promiňte, že nejmenuji dále... Při svém tříměsíčním putování jsem potkala asi pět set prima lidí, s kterými jsem udělala nějaký rozhovor nebo jsem o nich něco napsala, to by byl velký výčet. Snad spatří světlo světa v dohledné době moje knížka, kde to všechno je.

Po třech měsících putování jsem se zase vrátila do Sydney a do Sokola na rozlučkovou besedu. Objevil se tam i můj milý kamarád Milan Vyhnáček! Bylo to zase moc krásné! Kapela hrála, já jsem vyprávěla, co jsem všude kde zažila, koho jsem potkala (kromě milých lidí i jedovatého „black snake“) a pak jsme si dali vínko, zaspívali a já jsem si uvědomila (což jsem také potom řekla do rádia, kam mne pozvala Ika de Detrich), že Češi v Austrálii jsou mnohem upřímnější a poctivější než u nás doma. Většinou drží slovo, plní sliby apod. To jsem si pak dovolila zopakovat po návratu do Prahy, když jsem měla besedu v Klubu novinářů. A moc jsem se divila, že plno lidí vstalo a uraženě odešlo.

Trochu mě ta Austrálie s tím sluncem a s tou rozlohou, kde se lidé netlačí jako v Evropě jeden na druhého trochu změnila. Měla jsem pak po návratu problémy. Ztratila jsem takový zdejší obranný systém, řekněme drsných loktů. Zvykla jsem si na slušnost, na příjemné chování. Často jsem se v prvních dnech rozbřečela – třeba v bance, kde na mě křičeli, že zdržuju nebo v obchodě, apod. Časem jsem si hroší kůži musela, abych přežila, navlíct, ale to je jen na povrchu. Pod tím jsem soucítila kamarádka s vámi všemi v Austrálii, i když se tam asi už nepodívám.

Srdečně vzpomínám.

Eva Strážovská

P. S. Při cestování Austrálií jsem se „živila“ prodejem prvního Českého kalendáře 1996 a kazet s českou hymnou. Kdyby měl někdo zájem mne a mé aktivity podpořit, podívejte se na inzerát o Českém dialogu a kalendáři.

Sestry-bratři, vážení přátelé,

Všechny Vás srdečně zdravíme a vinšujeme k 90. výročí vzniku první svobodné republiky Čechů – Slováků – Podkarpadských Rusinů a nejen v Austrálii.

Vrátili se od Vás naši přední činovníci z našeho města a to Ing. Vladimír Odehnal – místopředseda Priessnitzových léčebných lázní v jejich představenstvu a MUDr Jiří Staňa – místostarosta města Jeseníku, který mi předal Váš dárek, čepičku a Věstník Sokola Sydney na období září-říjen 2008. Moc za tuto pozornost děkuji. Váš Věstník někdy dostávám z naší župy, ale byl bych vděčný za jeho zaslání přímo na naši TJ – předem děkuji.

Vzpomínám, když jsem před léty, v období borcení „strany a vlády v naší zemi“ moji neteř Zorku, která emigrovala na Nový Zéland do Levinu, kde se také vdala (dnes je již vdova), zastavil jsem se na krátko v Sydney a měl jsem dva dny na prohlídku především Opery, sportovních zařízení a spěchal do Calgary a na závěr US Open a nakonec návrat s našimi tenisty. Byl to opravdu zážitek.

Nyní stručně k 90. výročí ČSR, jak jsme to slavili ve spolupráci s Městem. Nejprve jsem o důležitosti přednášel naší mládeži, poté členské základně, potom to byl sokolský slet v Liberci rovněž k 90. výročí a 25. října jsme uspořádali akci na počest října spojenou s 14. ročníkem humanitární akcí, letos s novým názvem Běh naděje (která navazuje na tradiční Běh Terryho Foxe). Výtěžek jde opět na výzkum rakoviny.

Nejhorší je, že čas velmi rychle běží, ubývá sil (vždyť mi bylo v červenci 89 let a připomínám si rovněž výročí a to osmdesáté, kdy jsem byl jako malý záček přijat ve Val. Kloboukách do Sokola). Současně vzpomínám, že jsem se aktivně zúčastnil 4 Vše-sokolských sletů, sletů v Chicagu, ve Vídni, Paříži. Na moje sportovní aktivity vystřídané činovnickou prací přes cvičitele, náčelníka, vzdělavatele, člena župního výboru až po člena vzdělavatelského sboru ČOS. Držitel stříbrné medaile ČOS atd. Když nás Sokolů bylo dříve více než milion, bylo také více činovníků na práci, ale v současnosti nezbývá než „makat“ i ve stáří.

Na závěr Vám všem přeji hodně zdaru v záslužné práci pro Sokol, vesele Vánoce a klidnější život v následujícím roce, se dokolským NAZDAR Váš

Stanislav Malcher, starosta TJ Sokol Jeseník

Nazdar Sokolové!

Jsem tak zaměstnána, že nemám ani minutu času. Když jsem zpívala v australské Opeře, měla jsem jednodušší život, ale jako muzikant mám více práce. Mimo orchestru vyučuji. Často hostuji v Broken Hillu a tak nemám čas na nic. Sokolovnu jsem naposled viděla při návštěvě presidenta Havla. Léta běží, zůstaly mi jen vzpomínky na moje programy pro Českoslováky.

Zdravím a přeji mnoho úspěchů. Nazdar.

Miluška Šimková Penrith NSW

...Děkuji Věstníku za hodnotné čtení a panu Dr B Šindlerovi díky za vzpomínky ze Švýcar a krásné „Perličky“ a ostatní články. Velká škoda, že bratr Ivo Pšeničný, který nám obohacoval jednou měsíčně naše neděle filmy z oper, baletů a koncertů již nebude v tom pokračovat. Díky za krásné vybrané filmy, Ivo.

A. Hlaváčová Crows Nest NSW

Redakce také obdržela kritický dopis o starobních důchodech v Austrálii. Bohužel není podepsán a naši politikou je anonymní dopisy neuveřejňovat.

Ohlasy čtenářů naší webové stránky www.sokolsydney.com

Posílám srdečně pozdravy z Prahy všem československým Sokolům. Mé jméno je Marta Krejčíková a tvořím pro svou rodinu rodokmen. Hledám své předky kteří žili a zřejmě ještě jejich potomci žijí v Austrálii v Sydney. Otevřela jsem si na internetu stránky s českými spolky v Australii a ke své radosti jsem našla vás a zjistila, že přímo vás starosta se jmenoval Jaroslav Krejčík. Myslím, že mnoho Krejčíků v Sydney nežije a tak doufám, že jsem našla toho, kterého hledám. Hledám rodinu Františka Krejčíka, hudebníka, který se narodil 1895 v Chlumci nad Cidlinou, jako mladý odešel hrát do orchestru v cizině, byl dlouhou dobu v Bagdadu, oženil se s Dorothy a měli spolu dceru Luisu a syna Renného. Ještě o něm vím, že v Sydney vyučoval hudbu, měl vilu u moře a své dceři, která si vzala za manžela Slováka, dal jako sva-tební dar zlatnictví. Jeho rodiče se jmenovali František Krejčík a Anna, rozená Rie-grová a ti měli kromě Františka ještě další děti, Annu, Luisu, Boženu a Oldřicha. A právě Oldřich je otcem mého manžela Pavla Krejčíka. Jestli jsem na správné stopě

tak mám radost a prosím o odpověď, ať už bude kladná nebo záporná. Za zprostředkování spojení nebo jakékoli informace děkuji předem a přeji celému sokolskému spolku zdar. Marta Krejčíková, Severozápadní II. 331, Praha 4 Spořilov, 14100 e-mail adresa: martik1@seznm.cz

SOKOLSKÉ PLUKY STRÁŽE SVOBODY Jan Waldauf

Význačný sokolský pracovník a redaktor „Kanadského Sokola“ bratr Jan Waldauf (autor vynikajících dějin Sokola pod titulem „Malé dějiny – velké myšlenky) měl tuto přednášku v Torontu v listopadu 2008. Redakce Věstníku ji považuje ze natolik závažnou, aby zde byla uveřejněna na pokračování v plném rozsahu.

Za dva dny, 22. listopadu, uplyne 90 let od ustavení prvního sokolského pluku Stráže svobody. Dnes je celkem málo známo o jejich historii a o aktivním podílu Sokola na zabezpečení nově ustavené Československé republiky vůbec. Myslím, že 90. výročí je vhodnou příležitostí si tuto historii připomenout.

Úvodem chci předestlat, že zdrojem informací o historii sokolských pluků Stráže svobody byly dvě knihy, „České země v éře První republiky“ Zdeňka Kárníka a „Říjen 1918“ Antonína Klimka, pozoruhodná diplomová práce Josefa Hovorky z roku 1991 „Zajišťování území Slovenska v letech 1918-1919“, různé sokolské publikace a dva svazky kroniky těchto pluků Jaroslava Ryšavého; první byl vydán v roce 1938, druhý v roce 1947. K publikaci plánovaných 11 dalších za komunistického režimu již nedošlo.

28. října 1918 byla v Praze vyhlášena Československá republika. Otázkou bylo, jak se provede převzetí státní moci, která v té době prakticky spočívala v rukou zemského vojenského velitelství, jehož hlavním velitelem byl polní podmaršálek a generál pěchoty Paul Kestřanek; staničním velitelem města Prahy byl general Zanantoni. Pražská posádka sestávala v té době z Maďarů, Rumunů a Němců, příslušníků 73. pěšího chebského pluku. České pluky byly na frontě, jejich náhradní útvary v Alpských zemích nebo v Maďarsku. Z českých vojáků byli v Praze jenom ranění, invalidé, dovolenci z front, zběhové a vojenští vězni. Z těchto dezorganizovaných jedinců se tvořily první československé oddíly: 29. října to byla četa námořníků a první strážní setnina, 31. října došlo k ustavení prvního čs. dobrovolnického pluku a prvního dělostřeleckého pluku, a 4. listopadu byl ustaven druhý čs. dobrovolnický pluk.

Ve strážních setninách byli zčásti vojáci ukázněni, ale mnohem více bylo těch, kteří hledali jen zaopatření. Místo do služby chodili jen pro žold a pro menáž. Jejich nespolehlivost líčil na jedné schůzi Národního výboru dr. Scheiner: „Ráno jsem potřeboval na stráž k jednomu vlaku s vojenským materiálem do Vršovic 26 mužů. K menáži mně jich denně přichází dva tisíce, ale těch 26 na službu jsem sháněl celé dopoledne. Ke dvanácté hodině jsem jich měl třináct a vypravil jsem je. Do Vršovic došel však jen jediný a ten došel proto, že tam má rodinu a šel tedy k ní – ostatní se rozutekli cestou.“

Teprve koncem listopadu, v prosinci a v prvních měsících roku 1919 se vraceli jednotlivci i celé české útvary z Rakouska, Maďarska a z front. Vraceli se také italští a francouzští legionáři a teprve pak se mohly postupně tvořit první řádné jednotky československé armády.

V den vyhlášení republiky, 28. října 1918, neexistoval žádný státní orgán, který by byl schopen převzít státní moc od rakouského zemského vojenského velitelství a který by mohl zajistit pořádek ve státě a bezpečnost jeho obyvatel. Jedinou organizací, která toho byla schopna, byl Sokol a Národní výbor proto pověřil svého člena, starostu České obce sokolské (ČOS) dr. Josefa Scheinera, organizováním branné moci československého státu.

Prvním činem bylo ustavení sokolských Národních stráží. Na výzvu starosty dr. Scheinera se během dopoledne 28. října shromáždili v pražských sokolovnách příslušníci Sokola, muži a dorostenci většinou v sokolském kroji. Byly jim přiděleny úkoly a večer se již rozcházely do pražských ulic první hlídky Národní stráže, které měly zajistit, aby převrat probíhal i nadále spořádaně, bez drancování, násilností a bez krveprolití. Ještě večer 28. října bylo ustaveno ústřední velení Národní stráže na Staroměstské radnici a jejím velitelem byl ustanoven náčelník ČOS Jindřich Vaníček.

Během následujících dvou dnů byly Národní stráže ustaveny také v dalších městech. Hlídal všechny úřady, kasárna, skladiště, nádraží a jiné veřejné budovy. Národní výbor tak pomocí sokolstva ovládl situaci v Praze i na venkově. Do Národních stráží se pak hlásili také členové Dělnických tělocvičných jednot (DTJ), Střelci, Orlové, hasiči, studenti a skauti.

Předním a nejobtížnějším úkolem v Praze bylo ovšem převzetí vojenské moci. Bylo provedeno dr. Scheinerem za doprovodu dalšího člena Národního výboru dr. Soukupa na zemském vojenském velitelství, kde byl shromážděn celý vojenský štáb. Generál Kestřanek se bránil vyjednáváním poukazem, že bez svolení vídeňského ministerstva války nemůže vydat vojenskou moc z ruky. Když však viděl, jak sokolské oddíly vnikly mocí do budovy a obsadily její schodiště a nádvoří, svolil k vyjednávání. Sokolové mezitím také již odzbrojovali maďarské, německé a rumunské vojáky.

Příští den, 29. října, bylo známé panoráma Prahy ozdobeno symbolem nového státu - v 11 hodin dopoledne byla nad Pražským hradem vztyčena československá - tehdy ještě červenobílá - vlajka. Stráž na Hradě zaujaly sokolské hlídky.

Soudobý kronikář popsal tehdejší úlohu Sokola takto: „Sokolstvo přejímalo obtížné úkoly v Praze i po celé zemi; náraz, s jistotou, která budila obdiv i malomyslnost odpůrců. Sokol odzbrojoval cizí vojsko, zachraňoval z prostřed německého území milionová skladiště oděvů, obuvi, zbroje i střeliva, střežil nepřátele našeho mladého státu, odhaloval skladiště zatajovaného zboží a zachraňoval jeho rozvlečení, střežil umělecké sbírky, hlídal kasárna, továrny, zbrojnice, nádraží, železniční tratě, chytal podvodníky, lupiče, provokatéry, bděl ve dne i v noci nad klidem v ulicích. Změnil se z nadšeného idealisty ve strážlivého strážce pořádku.“

Je k tomu třeba vysvětlit, že členové Národní stráže většinou konali službu ve sportovních stejnokrojích nebo v civilním oděvu označení páskou na rukávě. Mnozí trpěli zvláště v noci sychravou zimou a onemocněli, jiní si ve službě zničili civilní oděv. V případě zranění nebo úmrtí při výkonu služby neměli žádných nároků vůči státu. Poněvadž se nedá provozovat současně civilní zaměstnání i vojenská služba, trpělo tím obojí. V důsledku těchto těžkostí přijal Národní výbor začátkem listopadu nabídku Sokola, že činnost Národní stráže bude ukončena po sedmi týdnech, 15. prosince 1918, a v Praze a ve všech větších místech budou mezitím na dobu 6 měsíců utvořeny z členů tělocvičných spolků řádně spolehlivé oddíly se jménem „Pluky stráž svobody“.

Tyto pluky byly pak ustaveny na základě dohodnutých zásad, mezi nimiž bylo:

1. V novinách se uveřejní provolání k členům sokolských, dělnických a střeleckých jednot a ke studentům o ustavení pluků Stráž svobody.
2. Hlásit se mohou muži narození v letech 1898 a starší. Každý přinese křestní list, nezletilí (tehdy do 24 let!) přinesou také svolení rodičů.
3. Přihlášení půjdou před odvodní komisi, která zahájí činnost 11. listopadu.
4. Příslušníci pluku si budou tykat, oslovovat „bratře“, provinění se budou trestat podle disciplinárního řádu československých legií.
5. Každý dobrovolník nastoupí jako prostý voják a teprve podle svých schopností bude jmenován poddůstojníkem nebo důstojníkem.
6. Důstojníci nebudou mít sluhy, stravovat se budou společně s mužstvem. Odznaky hodností se nosit nebudou, všichni budou mít na čepici knoflík s písmeny S. S. - Stráž svobody.
7. Příslušníci pluku dostanou plat jako ostatní vojenské útvary. Plat bude vyplácen ze zvláštní pokladny České obce sokolské, z které se příslušníkům rodin budou také vyplácet výživovací příspěvky.

Celkem byly ustaveny čtyři pluky Stráž svobody. I. pluk byl ustaven 22. listopadu v Praze, II. pluk 4. prosince v Českých Budějovicích, III. pluk 10. prosince v Brně, IV. pluk 3. února 1919 v Plzni. Každý pluk měl mít tři prapory s osmi sty muži, celkem tedy 2.400 mužů.

Činnost pluků měla být rozdělena tak, že první měsíc měly prodělávat dva prapory výcvik ve zbraní a ve strážní službě, třetí prapor měl konat strážní službu a nastoupit k výcviku ve druhém měsíci, kdy měl být ve strážní službě vystřídán vycvičenými prapory.

První větší zákrok I. pluku Stráž svobody si vyžádala 1. prosince demonstrace pražských Němců, studentů a demobilizovaných důstojníků, kteří se vyrojili z Německého domu a z chodníků od Prašné brány k Můstku provolávali různá hesla, zpívali národní písně a pokřikovali na Čechy. Zpráva o demonstraci přivolala dav na Příkopy,

kde došlo na mnoha místech k potyčkám. Přivolané sokolské stráže vyprostily provokatéry z rukou Pražanů, z nichž pak někteří začali roztloukat německé nápisy nad obchody a chtěli demolovat Německý dům. Ten byl však ještě včas obsazen setninou pluku Stráže svobody. Podobně byly chráněny i jiné německé objekty v Praze. - Také v Brně došlo k různým šarvátkám a akutně hrozily krvavé národnostní srážky. Pamětníci vyzvedávali zásluhy sokolských a občanských hlídek a německý konzul Wewer ve své zprávě zdůraznil, že „za zachování klidu ve městě třeba poděkovat skvělé disciplíně sokolů“.

První dny popřevratového nadšení se ovšem záhy opět změnily ve dny válkou způsobené bídy, nedostatku a hladu. V Praze i ve venkovských městech svolalo dělnictvo na první lednovou neděli, 5. ledna 1919, manifestační a protestní schůze a radikálové, mezi nimi hlavně čeští bolševici, kteří se v prosinci vrátili z Ruska, štváli proti vládě republiky. V některých místech zabírali velkostatky a rabovali obchody hlavně s potravinami a se šatstvem. Když na Žižkově obsadili tržnici a přilehlé obchody, setnina pluku Stráže svobody docílila taktickým způsobem a bez násilí vyklizení tržnice i přilehlých ulic. Podobně musela setnina pluku Stráže svobody zakročít také v Kraupcích nad Vltavou a v jiných místech. (Pokračování)

GENERÁLNÍ KONZULÁT ČESKÉ REPUBLIKY V SYDNEY

KONZULÁRNÍ A VÍZOVÝ ÚSEK

169 Military Road, Dover Heights NSW 2030, fax: 02 9371 9635, telephone: 02 9371 0860
e-mail:sydney@embassy.mzv.cz, website:www.mzv.cz/sydney

Č.j.: 405/2009-Sydney

16.února 2009, Sydney

Vážený krajané,

Jsem rád, že vám mohu oznámit další rozšíření počtu agend poskytovaných Generálním konzulátem v Sydney prostřednictvím systému CzechPOINT.

V současné době je tak možné poskytovat tyto výstupy:

- výpis z Katastru nemovitostí
- výpis z Obchodního rejstříku
- výpis z Živnostenského rejstříku
- výpis z Rejstříku trestů
- přijetí podání podle živnostenského zákona (§72)
- žádost o výpis nebo opis z Rejstříku trestů podle zákona č. 124/2008 Sb.
- výpis z bodového hodnocení řidiče
- vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů
- podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH
- Czech POINT E-SHOP – výpisy poštou.

Pevně věřím, že toto další rozšíření služeb přispěje k vaší spokojenosti a zjednoduší vyřizování vašich úředních záležitostí.

V případě, že budete mít jakékoliv dotazy k systému CzechPOINT, obraťte se prosím na konzulární oddělení našeho Generálního konzulátu.

S pozdravem

Mgr. Vít KOLÁŘ, generální konzul

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL

APR 4 & 18; MAY 2, 16 & 30; JUN 13 & 27

Community Partners Program - CPP

Spojujeme komunitu se službami

Polské centrum poradenství a sociální pomoci obdrželo roční grant v rámci programu Community Partners Program (CPP).

Program je zaměřený na starší členy východoevropských komunit.

Hlavní cíle programu CPP:

- pomoc starším Australanům východoevropského původu a jejich pečovatelům v přístupu ke komunitě a k rezidenčním pečovatelským službám, jakými jsou například, balíčky služeb péče o starší lidi Community Aged Care Packages (CACPs), týmy určení potřeb péče Aged Care Assessment Teams (ACATs), zařízení rezidenční péče (hostels nebo nursing homes)
- podpora hlavních poskytovatelů péče v poskytování kulturně i jazykově vhodné péče klientům východoevropského původu

Pracovník programu CPP poskytne informace o dostupných službách a může pomoci napsat doporučení. V rámci programu CPP budou také pořádány informační setkání s cílovými komunitami a poskytovány informace prostřednictvím komunitního média.

Pracovník programu CPP může poskytnout hlavním poskytovatelům péče informace o kultuře a tradicích české komunity a o strategiích organizace kulturně vhodných aktivit pro klienty. Může také zorganizovat informační setkání se zaměstnanci.

Polské centrum poradenství a sociální pomoci připravuje příručku českých kulturních zvyklostí, jež bude pro poskytovatele péče k dostání na požádání za minimální poplatek.

Pro bližší informace kontaktujte pracovníci programu CPP:

Pondělí - Pátek
9:00 - 16:30

(02) 9716 0554 nebo (02) 9716 0036

e-mail: cpp@polishwelfare.org.au

Community Partners Program je iniciativa australské vlády

Žalov.

Poněkud opožděně podrobněji vzpomínáme úmrtí bratra **Karla Krále** jen krátce vzpomenuťého ve Věstníku ze srpna/září 2008. Zemřel v Canbeře 31. srpna 2008 v požeňnaném věku 87 let a tuto vzpomínku nám laskavě zaslala sestra Zora Kašpárková z canberrské pobočky Sokola Sydney.

Bratr Karel Král pocházel z Prahy a od mládí cvičil v Sokole. Jeho rodiče zemřeli v koncentračním táboře za německé okupace. Do Austrálie přišel přes Itálii v roce 1948 či 1949. Byl majitelem Lodge Chelsea v Canbeře a vlastnil i další ve Wollongongu. Byl vždy nápomocen s ubytováním hostů ať již australských "přespolních" z Melbourne, Sydney apod či zahraničních. Sokolská cvičení navštěvoval pravidelně, byl vždy s úsměvem, v dobré náladě a cvičil i na sletě Zahraničního Sokola v roce 1982 ve Vídni. Mimo aktivní činnost sokolskou byl ještě aktivním členem místní Besedy; přispíval celou řadu let do jejího měsíčníku. Byl velice hluboce věřícím katolíkem a se svou manželkou rodilou Polkou byl aktivní i v polské krajanské komunitě. Zanechal po sobě dceru Lindu, syna Charlesa a dva vnuky. Čest jeho památce.

6. března navždy odešla dlouholetá odběratelka Věstníku **MUDr Olga Kliková**, česká lékařka s třicetiletou praxí v Sydney, ve věku 86 let. Do Austrálie přišla s nyní již devět let zesnulým manželem Karlem v roce 1958. Do jejího odchodu do domova důchodců v roce 2005 byla i častým hostem v sokolské restauraci. V Sydney žila kdysi i její maminka původem z Peček, někdejší pilná navštěvovatelka katolických bohoslužeb. Její dcera Debora žije v Sydney a syn Karel ve Finsku.

S opožděním se dovídáme, že 18. srpna minulého roku odešla na věčnost další dlouholetá odběratelka Věstníku - pouze pětadesátiletá **Eva Gregor**. Vyrůstala v Praze a se sestrou Světlanou tam cvičovala v Sokole. V roce 1968 po sovětské okupaci odešla s dcerou Katkou na falešný cestovní pas do exilu. Bydlívala v Melbourne a v Sydney a svoje poslední léta trávila v překrásné Maleny v Queenslandu. Její dcera Katka Adams, umělkyně - malířka žije v NSW.

ROZLOUČENÍ S LIDUŠKOU STEVENS-MAŘÍKOVOU

My postarší jsme si už zvykli na to, že ta s kosou se teď pilně rozhání a nemilosrdně seká kolem nás. Když ale občas sekne i nahoru mezi ty mladší, zarazí nás to jako neuváženost. A teď právě ta kosa zamířila mezi ty mladší a ještě plné života a sfala v Canbeře Lidušku Maříkovou. Však jí bylo teprve sotva přes šedesát a byla vlastně v nejlepších letech. Kdepak bych si já byl kdy pomyslel, že budu jednou psát tyto smutné řádky. Nu, nejsme to my, smrtelníci, kdo dotkává osudy lidí.

Věřte, že ani dobře nevím, jak se Liduška jmenovala jako vdaná žena. Říkalo se jí prý Lydie. Ale pro nás všechny osmačtyřicátníky to byla Liduška Maříková a zůstane Liduškou Maříkovou. V padesátých a i v šedesátých letech byla hvězdou - spolu i s jinými českými kamarádkami a později i se sestřičkou Andulkou - hvězdou českých vzpomínkových oslav a besídek a vůbec veškerých českých vystoupení. Bylo to přece mladé a hezké děvčátko a dovedlo česky! Jak by neuměla česky - však to byla dcera učitelky Lidušky Maříkové a skálopevného Čecha Oldy Maříka a aby dcera takových rodičů nehovořila česky prostě nepřicházelo vůbec v úvahu. Narodila se ještě v Plzni v srpnu 1948 a v exilu se ocitla sotva o rok později prakticky jako nemluvnátko. S rodiči příplula do Sydney ve vlně českých pouťorových exulantů počátkem roku 1950 a první léta jejího života v Austrálii byla těžce poznamenána těmitěž ranami, které

sužovaly její rodiče i ostatní uprchlíky/exulanty. Neznalost řeči, nedostatek bezpečného žití v bezpečném prostředí, nejistota. Liduščini rodiče byli tehdy ovšem mladí, zdraví a odolní a Lidušku dovedli zasypávat láskou a péčí, právě tak jako i její zde později narozenou sestřičku Andulku.

Lásky rodičů nechybělo, ale Liduška, tak jako i děti nás ostatních, přesto vyrůstala jinak než malí Australánci. Nikde babička, nikde dědeček, i o tetičky a strýčky byla nouze. I ve škole tehdy na vlastní kůži poznávali, že tu nejsou úplně doma. Jako střední školou prošla Liduška v Manly kolejí Stella Maris a protože to bylo dítě dvoj-
jazyčně vychované, byla její angličtina přímo brilantní. Oba Liduščini rodiče věnovali od prvních chvil v Austrálii mnoho času a péče československé věci a Liduška od malička věděla, že v Československu není všechno jak by mělo být. Jak tatínek tak maminka horlivě pracovali pro Sokol, ještě dávno než stála sokolovna ve French's Forest, kterou oba rodiče Maříkovi s jinými sestrami a bratry nakonec vydupali jakoby přímo ze země. Liduška s Andulkou cvičily pilně a svědomitě.

Dvakrát byla Liduška sice vdaná, nebylo jí však dopřáno vlastních dětí, jen syny svého druhého manžela, i ty už odrostlejší vzala za své a horlivě o ně pečovala. Nejenže se stala zdravotní sestrou, stala se vynikající zdravotní sestrou, působila v Austrálii i mimo Austrálii jako velmi vážená ošetrovatelka a později i jako příslušnice R.A.A.F. Jejího umění i pomoci si cenil kdekdo a dostalo se jí také různých vyznamenání. Její existence mimo Sydney ve vyspělejších věku a její úspěšná kariéra jako vzdělané a emancipované Australanky však přece jen nemůže zastřít ranné vzpomínky nás postarších – a my se neloučíme s Lydií, loučíme se s rozmilou českou Liduškou Maříkovou, půvabným děckem Oldy a Lidušky z Mona Vale. Budiž jí Pán Bůh milostiv.

Maruška Sedláčková ze Southportu v Queenslandu nám poslala tyto řádky:

U hrobu nestůj... (Hana Honsová)

*U mého hrobu marně budeš stát
a marně plakat, naříkat a lkát -
Já nespím tam - já nejsem v země klínu,
jen zvadlé tělo uložili v hlinu.
Já letím větrem - já jsem jeho dech,
já duhou hraji zrána na květech,
jsem diamantů trpyt na vloček bílé pláni,
sluneční polibek, jenž zrna volá k zráni.*

*jsem zpěvem kapek v dešti podzimním
a mlhou večera nad krajem tiše bdím.
Jsem dotekem, jenž ptáka zvedá v let,
stříbrným svitem hvězd se dívám v svět.
A kdybys k hrobu někdy jít chtěl
já nejsem tam - vždyť já jsem nezemřel -
Své slzy osuš, setři smutek, žal,
já nespím tam - já žiji věčně dál ---*

Drazí v Sokole

2. března 2009

Vyslovuji rodině Jaroslava Zahrádky soustrast nad odchodem na věčnost té pro ně nejdražší a nenahraditelné bytosti. S Vámi v Sokole sdílím smutek nad ztrátou těžko nahraditelného a důležitého člena.

Nepoznala jsem ho osobně, ale naše někdy dlouhé telefoní rozhovory mně ho přiblížily a zůstává mi ve vzpomínkách jako milý člověk, který prožil zajímavý život. Stal se mi obrazem přítele a jako na přítele budu na něho se smutkem vzpomínat.

PODĚKOVÁNÍ SESTRY HELENKY ZAHRÁDKOVÉ

Sestra Helenka Zahrádková nás požádala, abychom zde ve Věstníku písemně jejím jménem vyjádřili její vroucí poděkování všem, kteří se přišli zúčastnit posledního rozloučení s jejím zesnulým manželem bratrem Jaroslavem Zahrádkou ve worronorském krematoriu. Upřímně děkuje také všem těm sokolským sestrám a bratrům, kteří přispěli k důstojnému průběhu pohřební pocty jejich někdejšímu starostovi i všem těm kdo jí projevíli ústně nebo písemně svou soustrast. Vyslovuje také své poděkování svému bratrovi Michalu Háberovi za jeho pečlivou a účinnou pomoc při uspořádání pohřbu a všech pohřebních náležitostí. Její žádosti rádi vyhovujeme a redakce Věstníku jí znovu vyslovuje hlubokou soustrast nad bolestnou ztrátou jejího Jarďy a našeho vzácného kamaráda.

PAMÁTNÉ BŘEZNY NAŠICH MASARYKŮ Bořek Šindler

Měsíc březen jakoby zůstával úzce spojen s úvahami o osudech rodiny našeho prvního presidenta. Není dnes zapotřebí rozepisovat se o zásluze T.G.Masaryka o obnovení české samostatnosti. Narozeniny presidenta Masaryka byly kdysi za první republiky slavnostně vzpomínány po celém státě. Dnes jsou ty vzpomínky omezeny asi jen na republiku Českou a jinak především na osmačtyřicátnické exulanty. Tragický skon ministra Jana Masaryka se ale dodnes potkává se stále živou odezvou i v zemích ostatních. Jakou smrtí vlastně zemřel tehdy v březnu 1948 – byla to vražda, byla to sebevražda? Kdoví zdali způsob odchodu tohoto mezi Čechy dosud nejoblíbenějšího ministra zahraničních věcí naší republiky bude kdy vůbec náležitě osvětlen. Jsou ti, kteří vsázejí svůj krk za tvrzení, že Jan Masaryk byl z okna Černínského paláce prostě brutálně svržen buď českými nebo sovětskými komunistickými agenty, a jsou také ti, kdo přísahají na sebevraždu, a polemika trvá.

Za našich mladých let kdy svět býval jako květ, byl sedmý březen jako den presidentových narozenin národním svátkem. Už jako školácci jsme slychali z úst pánů učitelů o presidentu Osvoboditeli jen samou chválu a SEDMÝ BŘEZEN to bylo ve škole prostě něco nač jsme se těšili. Konaly se slavnosti ve škole i mimo školu, předříkávaly se básničky i básně, zpívaly se písničky i písně a ten den prostě nebylo možno přecházet mlčením a neznalostí. Dnes už ta sláva není všeobecná, ozvaly se a ozývají se i hlasy kritické, čeští sameťáci si dodnes zachovali k Masarykovi jistý chladnější odstup a komunisté ho raději ignorují, pokud ho přímo nezatracují jako buržoasního pokrytce. Památka na zakladatele nové české samostatnosti ovšem přesto přetrvává i bez pochval či kritik.

Vzpomínky na Jana Masaryka jako by byly pro velkou část dnes žijících Čechů živější a bezprostřednější. Však také jeho náhlá smrt způsobila značný rozruch jak doma v již spoutané republice tak za jejími hranicemi. Československo nepatřilo tehdy mezi země, kde byla mrtvá těla politiků nacházená pod okny ministerstev běžnou věcí. Musím přiznat, že dodnes patřím mezi ty kdo věří na Masarykovu sebevraždu. On v tom pro komunisty vítězném únoru stál stranou. Byl v Praze, podání demise nekomunistických ministrů se nezúčastnil, stál v kritických dnech stranou, během oné krise na veřejnosti nepromluvil, dovolil Gottwaldovi být jmenován ministrem zahraničí v nové nedemokratické vládě a dokonce se podle zpráv médií nechal slyšet v tom smyslu, že s toutou novou vládou si on "zavládne". Zavládnout si ve vládě bolševických usurpátorů moci a jejich nohsledů nemohlo prostě být v souladu s mentalitou Honzy Masaryka. Mlčel snad proto, že mlčel i Beneš. Jsa si vědom otcova příkazu Beneše nikdy neopouštět asi také zprvu neprotestoval proti Gottwaldovu jmenování do nové vlády. Ale pak asi došlo, muselo prostě dojít, k uvědomění, že jedná nedobře, že se jako člen vlády usurpantů postavil proti otcově odkazu, že prostě jedná proti svému vlastnímu svědomí. A dospěl asi – tak jako později po létech Jan Palach dospěl – k přesvědčení, že je třeba národu ukázat nesouhlas a kritiku s vládní politikou, právě třeba i smrtí. Hleďte, moji milí, toto si skutečně myslím, takto soudím já, Honza Masaryk, ten váš pravý Honza Masaryk, a chci vás všechny takto veřejně varovat, nic jiného mi nezbyvá. A proto ho potom našli pod oknem Černínského paláce. Jeho odkazem bylo popření legitimacy Gottwaldových činů.

Vždycky, od prvního okamžiku až dodnes jsem měl zato, že sebevražda je tím správným a krásnějším vysvětlením smrti Jana Masaryka. Tak jako v případě Jana Palacha, i Masarykův odchod ze života vlastní rukou je vlastně varovným výkřikem. Snad i výkřikem zoufalce zahnaného do slepé uličky v kritické chvíli života. Připouštím ovšem, musím prostě připustit i onu druhou možnost, že byl totiž Jan Masaryk zbaven života násilím. Násilnou vraždu vyloučit nemohu, ale násilné odstranění takového ryziho demokrata jakým Jan Masaryk vždycky byl zanechává trpkou a neodčiněnou příchuť jeho vstupu do loupežné vlády a jeho prohlášení, že v takové vládě "si zavládnou". Teprve budoucnost asi jednou odkryje pravou skutečnost.

Možnost sebevraždy také ovšem příkře koliduje s thesemi Masarykova otce, jenž se kdysi v mládí na vídeňské universitě habilitoval právě traktátem o sebevraždě, kterou on, Masaryk-otec, považoval za negativní jev moderní společnosti. Ovšem Palachův sebevražedný varovný čin se pojetí T.G.Masaryka vyjímá, a vyjímá se mu i sebevražda Jana Masaryka, pokud o sebevraždu skutečně šlo. Zatímco tedy sedmý březen zůstane dnem radosti ze vzpomínek na narozeniny presidenta Osvoboditele, den skonu jeho mezi Čechy tak oblíbeného syna je zatím i nadále opředen pocity lítosti,

dosud nevysvětlené neurčitosti a spekulacemi o způsobu jeho rozloučení s tímto slzavým údolím.

Skautské vzpomínání.

Tak jsem si onehdy zalistoval ve svém starém skautském denníku, vedeném mezi lety 1945 a 1948. A v těch zažloutlých stránkách jsem znovu objevil pavučinami zapomnění opředenou pravdu, že skauting byl mistrným hnutím pro výchovu kluků a holek. Využil totiž touhu mládeže po romantice a dobrodružství a zároveň ji nenápadně, ale účinně vedl k mravnosti, disciplíně, pravdě a nebojácnosti, k ochraně slabšího. Ku přátelství mezi národy, ale zároveň k lásce k vlasti. A k tomu, že všichni lidé jsou si rovni. V neposlední řadě pak k lásce a ochraně přírody.

Můj táta musel být asi mezi prvními českými skauty ještě za Rakouska-Uherska. Z jeho vyprávění jsem se jako mrně dozvěděl o gymnazijním profesoru Svojsikovi. Ten převzal ideu skautingu a upravil ji pro české poměry založiv „Junáka“. Také osobně vedl první letní tábory; v roce 1916 jedním z účastníků byl můj tatínek, tehdy 13ti letý, společně s Jiřím Wolkerem, slavným to básníkem. Ten prý byl rozmazleným jedináčkem, neustále nebyl s něčím spokojen a na všechno si stěžoval, takže nebyl příliš oblíben. Shodou okolností jsem nedávno v sokolské knihovně objevil útlou knížečku dopisů Jiřího Wolкера. Jsou tam také dopisy rodičům z tohoto tábora, plné stížností na nedostatek a kvalitu jídla a studené počasí.

Po nějakých letech, za války kolem roku 1943 procházejí Riegrovými sady na Vinohradech, zaslechl jsem zpěv mladých hlasů vycházející z malé klubovny u cesty. Na dveřích byla tabulka s nápisem Klub Českých Turistů. Odvážně jsem vstoupil dovnitř, byl jsem podroben křížovému výslechu a přijat na zkoušku jako člen "Kačal". Teprve po několika měsících, považován za spolehlivého, jsem se dozvěděl, že pod rouškou KČT tu pracuje ilegální skautská skupina. Vzhledem k mému věku (bylo mně 11 let) nebyl jsem zapojen do žádných riskantních akcí. 5. května 1945 vypuklo pražské povstání. Byl jsem povolán skauty do garáže v Písecké ulici hned za rohem od našeho bytu. Tam už dívky vystříhovaly neuměle skautské lilie ze zelených vojenských pláštů a našivaly je na bílé obdélníky vystříhané z darovaných prostěradel. Hotový výrobek pak ozdobil naše malé hrudě.

Náš první úkol byl vydávat jídlo a poskytovat ošetření jednotce "Vlasovců". Vlasov byl sovětský generál zajatý Němci. Shromáždil kolem sebe početné vojsko ze zajatých sovětských vojáků, věducích, že jim Stalin vzdání se neodpustí a pod heslem vyhánění čerta ďáblem se přidali na stranu Němců. V květnové revoluci se obrátili proti Němcům a poskytli vydatnou pomoc špatně ozbrojeným a nezkušeným českým bojovníkům. Dodnes mám živou vzpomínku na dlouhou kolonu zarostlých, bitvou poznamenaných a zakrvácených Vlasovců, kteří naši rodině o den později zachránili životy. Od Žižkova Jičínskou ulicí na Floru postupovali němečtí vojáci; cestou vyháněli lidi z domu a hnali je jako ochranný štít před sebou. Díky Bohu "naši" Vlasovci je zastavili a obrátili na útěk.

Zbytek těch vzrušením naplněných dnů jsme roznášeli jídlo a léky českým bojovníkům, obléhajícími německá kasárna v gymnáziu na náměstí Jiřího z Lobkovic. Před moderní budovou v parčíku byla německá kulometná hnízda. Naši se kryli za zdí Olšanských hřbitovů a my skauti s košíky potravin a obvazů a s vlajkou s červeným křížem jsme se k nim pod palbou vždy nějak dostali. Pak přišel 9. květen, vítali jsme s nadšením "osvoboditele" - Rudou armádu, nevědouce, že americkým jednotkám a československé obrněné brigádě v Plzni bylo zakázáno nás osvobodit o 4 dny dříve.

Několik dní poté jsme my skauti byli naveleni do garáží "Samir" v Sodoměřické ulici. Z tohoto komplexu privátních garáží vytvořili Němci neuvěřitelné skladiště vojenské výbavy. Rukavice, ponožky, boty, spodní prádlo, uniformy, pokrývky, stany; je nemožno vše vyjmenovat. Tam se nás ujal český plukovník a představil se jako Ludvík Svoboda, velitel československých jednotek z východu. Pod jeho velením jsme provedli inventuru všeho zboží a za odměnu jsme si každý mohl vybrat ze skladu malý dárek. Pan plukovník na nás tehdy udělal ohromný dojem; netušili jsme tehdy, jaký je to ničema.

Skautsky slib jsem složil 8 prosince 1945 ve 28 středisku "Šipka" Náš pokřik zněl: Bouřím a bleskům navzdory Šipka vždy výš a výš letí!

Patřil jsem do družiny Myši - náš družinový pokřik byl "Volejte Myši každý ať slyší, přírodu hájit to je náš cíl!" Jak vidíte, byli jsme asi první "zelení" na světě!

Znění skautského slibu stojí za zaznamenání:

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe

1) Milovati vlast svou, republiku Československou a sloužiti jí věrně v každé době.

2) Plniti povinnosti vlasti a zachovávat zákony junácké.

3) Tělem a duší být hotov pomoci bližnímu.

Tak mi pomáhej Bůh!

Vůdcem Šipky byl úžasný člověk - doktor práv Skála - skautským jménem Čil. Ten byl a je dodnes mým vzorem - člověk spravedlivý, čestný, vzdělaný vlastenec s láskou k mládeži. Jeho paní Dáša byla náčelnicí děvčat. Tito dva vynikající Češi byli komunisty po únorovém puči a zákazu skautského hnutí odsouzení pro velezradu a údajně popravení - jejich jména se však v nyní uveřejněných seznamech popravených nenacházejí. Ztěž se asi kdy dozvím jejich osudy.

Ale vraťme se zpět o pár let. Po dlouhém shánění klubovny jsme dostali od státu historickou ruinu starobylého domku na Petříně. Tam, kde končí Vlašská ulice na Malé Straně, začínají schody a cesta do strmého kopce směrem k rozhledně. V dlouhé zdi táhnoucí se podél této cesty byla malá branka vedoucí do krásné zahrady. Uprostřed té pak stál dům, který kdysi údajně obýval kat Jan Mydlář. Uvnitř na vás dýchl středověk - starobylá ohniště, kování na dveřích, prošlapané kamenné schody. Rozpadající se střecha, shnilé podlahy; na co oko padlo, to potřebovalo opravu - a my jsme neměli ani haléř. Někdo přišel s ohromným nápadem. S pomocí příznivců jsme pořídili pohlednice s fotkou domku s žádostí o pomoc, nazvali jsme je "Cihly" a prodávali je všem našim příbuzným a známým a institucím, až se nám podařilo vybrat potřebnou sumu. Pak jsme po mnoho měsíců pracovali jako otroci a výsledek byl renovovaný historicky věrně zachovaný objekt.

Krásným zážitkem byl letní tábor na břehu jihočeského rybníku blízko obce Člunek. Laskavý pan lesní nám dovolil pokácet některé stromy. Z nařezaných kulatin jsme postavili podsady s palandami, přes ně vztyčili naše stany. Uprostřed podkovy bylo velké ohniště na táboráky a vlajkový stožár. Opodál jsme postavili veliká kamna na vaření - litinové pláty, dvířka, komínové roury jsme si dovezli z Prahy. Za táborem jsme vybudovali "mrtvolostroj" - mučební to cvičnou dráhu sestávající z lan, kůlů a všemožných překážek, kde jsme se pomalu měnili z kluků v muže. Dny, naplněné získáváním znalostí v budoucím životě tak užitečných končily kolem táborového ohně, kde kolem jiskřiček vylétajících do tmy se vyprávělo a zpívali se písně jejichž text si do dnes; pamatuji: ty francouzské: Osel Martin, Byla jedna loďka malá, Cestář, Tři tamboři; anglické: Tvé modré oči slzí, Vzhůru braši na palubu, Bylo nás tam roku onoho, srbská: Ó námo námo a písně o Indiánech; také písně tramské a národní. Teď jsem si vzpomněl na písničku zcela unikátní o automobilovém závodě Tisíc mil!

Poslední vzpomínka je na návštěvu světové náčelnice Skautů paní Olive Baden-Powell 29. září léta páně 1946 v Praze. Pod zachmuřenými a nepřátelskými zraky už tehdy zkomunizované policie táhlo tisíce skautů a skautek v nekonečném průvodu v skautských úborech a s vlajicemi prapory Nerudovou ulicí a zaplnilo prostranství před Černínským palácem. Paní Baden-Powell k nám promluvila s balkonu paláce a my jsme odpověděli bouřlivými projevy nadšení.

Promiňte - téměř jsem vynechal ještě jednu kuriózní vzpomínku: je letní den (někdy těsně po konci války), my skautíci stojíme čestnou stráž na širokém schodišti před budovou na Mariánském náměstí. Vzdáváme poctu americkému generálovi Dwight Eisenhowerovi, který je v Praze na návštěvě a přichází na jakousi státní recepci. Pan generál se u mne zastavuje a přes tlumočníka prohodí pár slov. Pak mně potřese rukou, zsalutuje a pokračuje v cestě. Jsa kluk hloupý, nemohu večer rozčilením usnout a následující dny si tvrdohlavě odmítám umýt pravou ruku kterou přece potřásl sám velký Eisenhower!

Tehdy jsme nikdo neměl tušení, že zanedlouho přijde konec svobody, zákaz skautského hnutí, pronásledování nevinných. A tím že skončí ta krásná, bohatá, ale bohužel tak krátká část mého života. Ta, jak to dnes vidím byla pohádkou zvolna upadající do zapomnutí.

Domluvil jsem - howgh - Ivo Pšeničný, alias Brouk.

OD ÚNORA 1948 PŘES SRPEN 1968 AŽ DODNES? Štěpán Skřivánek

Komunisté dodnes pokládají „převzetí moci“ v únoru 1948 za čin naprosto legitimní. Brutálního a neústavního jednání tehdejší bolševické kliky a jí vytvořených akčních výborů buď jakoby nikdy nebylo, anebo když i bylo, bylo to všechno naprosto demokratické, naprosto spontánní, naprosto ústavní. Souhlas presidenta Beneše tehdy Gottwaldem vynucený nebo spíše na něm vydupaný a bohužel i následně prezidentovo mlčení ovšem tehdy komunistům markantně přispělo ku zdání legitimacy. Bezuzdné řádění hrobařů československé demokracie, které následovalo po jejich „vítězství“, jakoby se nepočítalo, jako by ho prostě nikdy ani nebylo. A i dnes čeští sameťáci onen vítězný únor raději přecházejí pokud jen možno se zamhouřeným okem a s klapkami na obou uších nebo vůbec jednoduše diskretním pomíjením.

Šla léta, probíhaly čistky veřejné i neveřejné, soudy odsuzovaly, šibenice byly v permanenci, desítky a desítky tisíc nevinných obětí a jejich rodin padly za oběť bolševické ideologii, hospodářství kdysi kvetoucího Československa upadalo na úroveň sovětských vzorů, někdejší hlasatelé následování sovětských pouček pozvolna procítali ze šalebného snění a na počátku roku 1968 většina komunistů a někdejších únorových vítězů očividně přibrzdila a ze stavitelů šibenic se počínali klubat jasisi noví a na sebe hrdí hlasatelé reforem – reforem hospodářských i politických. Škalního vyznavače – dřívějšího skalního vyznavače diktatury proletariátu Dubčeka, tvrdého bolševika – najednou jakoby procitnuvšího (on dříve nic, dříve on jen pouhý muzikznt) si dosadili za generálního sekretáře své vševědné a všemocné strany konatelky. Smrkovský, někdejší velekněz bolševické diktatury, se najednou měnil v cudně vrkajícího holoubka, soudruh generál Ludvík Svoboda se otřepal a počal si nasazovat růžové brejličky, a ajcem rajcem z hrdlořezů se šmahem počali stávat dobromilní svatouškové. Národ hleděl, národ zíral, zprvu nevěřil, dal se ale ukolébat a postavil se ale nakonec za své někdejší krutovládce. Však ouvej – Moskvě se taková přeměna nelíbila. Ba přičila se jí. Moskva se rozzlobila, zmobilisovala „pokrokové síly“, poslala do Československa své nejplatnější dialektické argumenty, tanky – co by jiného? – a holoubkové z Kremlem pečlivě vymezené cesty sešli počali konečně chápat zač je toho všeho porušování kremelské linie loket.

A šla opět léta, Moskva dávala Československu sice zabrat, Brežněvova doktrína se nemilosrdně prosazovala, ale kde se vzali tu se vzali, objevili se disidenti. A mezi těmito „disidenty“ počali figurovat i ti bývalí stavitelé šibenic později „nahlédnuvší své omyly“, tedy hrdinové pražského máje, hrdinové veskrze předsrpnoví a srpnoví. A títo novopečení objevitelé demokratických svobod se dovedli přitočit k Václavům Havlům – a protože my „nejsme jako oni“, Václavové Havlové se oděli do sametu a ten ztrachtilý vítězný únor jakoby upadal do vytouženého a Václavy Havly trpěného zapominání. Co bolo to bolo, terazky jsou ti někdejší tvrdasové opět majormi a jede se dál. Nejen tedy únor 1948 ale i srpen 1968 byly dílem bolševiků, ale oni se soudruzi i v listopadu 1989 postarali o to, aby se jejich minulost zahalila rouškou hladounkého, vlídného a vše obestirajícího sametu. Žádných akčních výborů nikdy nebylo. Netřeba zdůrazňovat, že exulanti – pardon emigranti, ba dokonce emigranti zrádčí – se smějí dívat jen přes řeku a z bezpečného povzdálí. A copak ten Západ? Západ mlčí a proč by také nemlčel? Byl zachován mír, krev netekla, a vůbec – kdo by se vyznal v těch středoevropských šlamastikách... Co bolo to prostě bolo, argumentuje náš major a potahuje si bedlivě znovunavoskovaným frajerským knírkem.

Evropa zemřela v Osvětími *Neviditelný pes 20.1. 2009*

Procházel jsem kolem Ravalu (Barcelona), když jsem najednou pochopil, že Evropa zemřela v Osvětími.

Zavraždili jsme šest milionů Židů, abychom skončili tím, že jsme k nám přivedli dvacet milionů muslimů. V Osvětími jsme spálili kulturu, inteligenci a schopnost tvoření. Spálili jsme světový národ, ten, jenž je řečený Lid Bohem vyvolený. Protože je to národ, který dal lidstvu symbolické postavy schopné měnit dějiny (Kristus, Marx, Einstein, Freud...) a který byl zdrojem pokroku a blahobytu.

Musíme přiznat, že Evropa, uvolněním svých hranic a přistoupením, za předpokladu tolerance, na upadlé hodnoty kulturního relativismu, otevřela své dveře dvaceti mili-

onům muslimů, často negramotným a fanatikům, které můžeme potkat, při nejlepším, v místech jako je Raval. Národům z nejchudších a přicházejících z ghett a připravujících to nejhorší, jako je 9/11 a bomby v Madridu - a usidlených v bytech, poskytnutých jim sociální péčí.

Také jsme vyměnili kulturu za fanatismus, tvůrčí schopnosti za vůli ničit, rozum za pověřivost. Vyměnili jsme přesahující schopnost Židů, kteří i za nejhorších podmínek hledali lepší svět v míru, za sebevražedné atentátníky. Vyměnili jsme hrdost na život za fanatickou posedlost smrtí. Naši smrti, i našich dětí.

Jak těžké chyby jsme se dopustili!

Sebastian Villar Rodriguez (Autor je španělský žurnalista.)

(přeložila Věra Tomanová)

Ruský plyn Čestmír Hofhanzl www.konzervativnistrana.cz

Neviditelný pes 23.1.2009

Cesta bludištěm ke svéprávnosti, nebo zpět k otroctví

Motto: „Potkan při cestě bludištěm, dostane-li při nesprávném odbočení elektrickou ránu, poučí se, chybu již neopakuje. Je český Homo sapiens schopen dosáhnout inteligence potkana?“

Pro individuální život, násobně pro politiku je dobré znát historii. Znalost historie a používání zdravého rozumu nám dává možnost vyvarovat se osudových chyb. Pro nás, kdo žijeme v blízkosti Ruska, je životně nezbytné znát ruskou historii.

Ruská mentalita a pojetí hodnot byla utvářena rozsáhlými jednotvárnými plochami stepí, lesů a severských tunder – napsal klasický ruský historik Ključevskij před více než sto lety. Dalším krokem, který tvaroval ruskou duši a ruské pojetí civilizace, bylo přijetí byzantského křesťanského ritu. Nejdříve byl národ „pravoslavný“, až po mocenském upevnění a převládnutí Moskevského knížectví začíná vznikat pojem „ruský národ“. Základní rozdíl mezi „západní“ větví křesťanství a její byzantskou „východní“ větví byl v pojetí věrouky. V západní církvi se kladl důraz na principy víry – obsah věrouky. Spory a herese v západním křesťanství byly o vnitřní obsah víry – jejich hodnotách. Papežská moc a církve na západě nikdy neupadla zcela do područí světských vládců. Ve východní křesťanské větví se kladl důraz na pojetí církevního obřadu. Spory a herese byly o formálním provádění církevních obřadů. Východní církve se nikdy nevymanila z nadvlády pozemských vládců – metropolita byl carovým úředníkem, vykonavatelem jeho vůle.

Kyjevská Rus byla zničena expanzí tatarské Zlaté hordy. Tataři se se svou pasteveckou civilizací a velkou pohyblivostí na koňských hřbetech stali parazity stepních prostor od Krymu do centra pevninských plání. Ruská knížectví a města byla vazaly tatarského chána, kterému platila poddanskou daň. Moskevskému knížectví se dostalo výsostného postavení, moskevský kníže se stal výběřčím daní od ostatních knížat. Privilegia výběřčího využila moskevská knížata ke zničení a vyhubení ostatních knížecích rodů. Pomocí chánových hord moskevský kníže centralizoval Rus, která pak převzala funkci a technologii „parazita“ vůči okolnímu světu.

Po několik století pak pokračovala expanze moskevského-ruského státu do okolního prostoru, ve kterém nebyl žádný silný stát a protivník, který by přinutil ruské vládce ke změně způsobů. Uvnitř ruského státu nebyla při samoděržavném pojetí vlády žádná instituce, která by byla schopna si vynutit změnu. Šlechta byla nesvéprávná, v otrockém postavení, neměla žádnou skutečnou moc a vliv. Car mohl své „nomenklaturní“ poddané kdykoli zbavit majetku i života. Šlechta – statkáři byli chováni a vychováni jako zdroj vojáků a úředníků – neměli žádnou skutečnou spoluodpovědnost za říši a stát.

Tento tragický stav vystoupil na povrch a prokázal se v roce 1917. Stejně jako tomu bylo před více než sto léty ve Francii, car při vnitřním revolučním konfliktu a ohrožení státu neměl na své straně nikoho, žádnou společenskou vrstvu, která by s nasazením života bránila režim a stát.

Ukázkou ruského pojetí pokroku jsou vymoženosti a priority, jaké ruští vládci přijímali od západní evropské civilizace. Car Petr Veliký zaregistroval Evropu tehdy, když

vojenské oddíly švédského krále pochodovaly Ruskem. Pěti, maximálně desetitisícová švédská vojska porážela, kdykoli se jim zachtělo, stotisícové ruské armády. Petr šel na zkušenou do Holandska a z Evropy dovezl skotské plukovníky, holandské stavitele lodí a děla. Ve stejné době po svém návratu vydal „Ukaz“, ve kterém zakázal vlastnit, natož tisknout spisy evropských filozofů a náboženských kazatelů. Kateřina Veliká byla „humanistka“, dopisovala si s francouzskými encyklopedisty. „Pod jejich vlivem“ první na světě zakázala v Rusku trest smrti. Aby bylo „spravedlnosti“ učiněno zadost, trest nahradila čtyřiceti ranami železnou tyčí. Odsouzené mlátili od chodidel, aby měli z trestu větší požitek, přerazili odsouzeného na čtyřicet kusů – nepřežil nikdo.

Největší technologickou vymožeností, kterou Rusko přejalo z Evropy, byl komunismus. Politicko-filozofický „vynález“ evropských „humanistů“, milovníků lidských práv, „rovnosti nejrovnějších“, dovedli ruští bolševici k dokonalosti.

Dokladem toho, že v ruském pojetí světa, jeho hodnot a na technologii politiky se nic nezměnilo, je celý dnešní čas po „pádu“ komunismu. Čtyřicet let po světové válce vydírali Rusové svět počtem tankových brigád a raketových střel. V osmdesátých letech Ronald Reagan sovětskou říši uzbrazil. Ve skutečnosti jen přinutil staronové ruské vládcy ke změně politické technologie a taktiky. Pohrobci sovětské říše z dílny KGB přejali ze západu formální terminologii „tržní a finanční ekonomiky“ a vypustili do světa své mafie. Místo tankových brigád či strategických raket vydírají dnes okolní svět závislostí na svých surovinových zdrojích. Podle mocenské potřeby neplatí žádná smlouva, běda tomu, kdo se uváže k závislosti na jejich surovinách. Právo v jejich pojetí bylo a je vždy právem silnějšího.

Téměř půl století bylo Československo ruskou – sovětskou gubernií. Na prvním, na čem si dali naši komunističtí vládcy záležet, bylo vyhubení autentické intelektuální i morální elity. Při české poddajnosti se jim to povedlo. Za ta léta udělali z většiny obyvatelstva společenství s téměř mužickou mentalitou. To byl a je největší zločin komunistů i zločin dnešní „liberální postkomunistické elity“. Vyrostla i byla vychována v komunistických „hodnotách“. Nemohu to jinak nazvat než mužickou mentalitou – téměř všichni nadávají, hovořím-li s lidmi o příčinách, dostanu vždy nakonec jedinou odpověď: „Co naděláš.“

Po roce 1990 jsme měli příležitost vzít si poučení z minulosti, stáli jsme na křižovatce cest, šlo se rozhodnout, zda se v bludišti vydáme cestou ke svéprávnosti, nebo zpět k otroctví. Humanistická sametová „elita“ se rozhodla lhát, byli v tom vychováni – nic jiného neuměli.

To, že jsme se nevyrovnali s minulostí, „nebyli jsme jako oni“, „právní kontinuitou“ jsme řekli, že zločin se v novém státě nebude trestat, tím vším jsme vkročili zpět na cestu vedoucí k otroctví. Celý další vývoj do dnešního času byl předurčen těmito rozhodnutími. Sametová revoluční „elita“ neměla odvahu a často ani nechtěla vyslovit pravdu a podle toho i jednat. Někteří nás na cestu zpět do otroctví přímo a vědomě směřovali.

Problém zajištění zásobování naší země energetickou surovinou – zemním plynem je příkladnou ukázkou jednání posametové „politické elity“. V první polovině devadesátých let ještě nešlo, aby někteří vedoucí politici naší zemi znovu orientovali na Rusko otevřeně a učinili nás zcela závislými na strategických surovinách z tohoto zdroje. Postavil se ropovod směrem na západ a stejným směrem se ze strategických důvodů stavěla roura na plyn. Kolem této roury a jejího obsahu se od počátku hrála velmi špinavá politická hra, která ohrožovala politickou i hospodářskou budoucnost naší země.

Patronát nad stavbou plynovodu i zajištěním budoucího provozu měl ministr hospodářství Vladimír Dlouhý, ministr za ODA. Od samého počátku stavby byl úmysl některých politiků jiný než skutečná diverzifikace zdrojů, zásobování strategickou surovinou – plynem. Vladimír Dlouhý se po dobu dostavby plynovodu vyhýbal pozváním dostavit se na jednání poslaneckého klubu ODA i vrcholných orgánů strany. Zjistili jsme, jaká se ve skutečnosti hraje hra, a chtěli jej volat k odpovědnosti. Roura sice směřovala směrem na Západ, ale měl jí proudit ruský plyn a plynovod měla provozovat holandsko-německo-ruská společnost. V ODA došlo k rozhodujícímu střetnutí mezi klanem příznivců Vladimíra Dlouhého a námi na stranickém sněmu konaném v Jeseníku. Na sněmu předložil Karel Ledvinka s Ivanem Maškem usnesení, ve kterém sněm ukládá Vladimíru Dlouhému ve vládě hlasovat a prosadit variantu norské-

ho plynu. Hlasování jsme tehdy vyhráli o pár hlasů. Týden před tím, co se měla s Rusy podepsat smlouva o plynu, jsem řekl, jaká se hraje hra, zpravodaji ČTK. Za deset minut za mnou přišla televize, zda to řeknu na kameru. Poté šli za Dlouhým a řekli mu, co jsem řekl jim na kameru. Vladimír Dlouhý si nevšiml, že jej natáčeji a zareagoval, že si to se mnou vyřídí.

Před hlasováním o plynu ve vládě uložila Politická rada ODA Dlouhému hlasovat pro norský plyn s tím, že v případě, že tak neučiní, jej ODA druhý den odvolá z vlády. Při hlasování ve vládě hlasovali pro norskou variantu lidovci a ODA, z ODS se podařilo na naši stranu získat Honzu Rumla, ostatní ministři ODS včetně Václava Klause hlasovali pro ruský plyn. O hlas Jana Rumla tak prošla varianta norského plynu. Při této příležitosti je dobré si uvědomit, že kdyby v té době byla u vlády levice, vůbec by ani takovéto diskuse a sporu nebylo a byli jsme uvázaní na Rusko.

Není pravda, co se dnes všeobecně píše v novinách, že Norové nám v té době nechtěli dodávat svůj plyn a případně jen velmi málo. Jednali jsme tehdy s Ivanem Maškem s norskou delegací a stejně tak s nimi jednal Karel Ledvinka. Norové byli ochotni nám tehdy dodávat až čtyřicet procent naší potřeby.

Nemohu jinak, než označit jednání Václava Klause i Vladimíra Dlouhého v kauze norského plynu jako vlastizrádné, dobře věděli, co dělají a jaké mohou být důsledky. O směru naší cesty bludištěm není lepšího svědectví než to, že takovéto své texty nemám šanci, již déle než deset let, zveřejnit v jiném médiu než na internetu.

V Třešticích, 14. ledna 2009

POSLABŠÍ NERVY ČESKÝCH TENISTŮ Dáša Ptáčková

Český tenis má samozřejmě velmi dlouhé a i velmi slavné tradice. V minulém století - budeme-li jmenovat jen některé z českých tenisových špiček - tu byl hokejista /tenista Drobný, jedno z tenisových světových es poloviny dvacátého století, a tomu se podařilo nevrátit se s kolegou Černíkem do zkomunizovaného Československa. Po éře Drobného se na světové tenisové scéně objevily dvě hvězdy českého původu. Českého sice původu, ale dotrénovaní ve Spojených Státech a s americkým občanstvím - Martina Navrátilová a Ivan Lendl, oba špičkoví mistři, oba tenisovým světem slavení a oba po několika let v čele tenisových mistrovství a tabulek. Nejsou tedy dnes Češi na tenisových turnajích novopečenými přivandrovalci, i kdybychom se ani nezmínili o jiných, sice méně slavných, avšak renomovaných hvězdách jako byly třeba svého času Mandliková a Novotná.

Čeští tenisté se každoročně zúčastňují několika světových tenisových turnajů a několik z nich hrálo i v letošních lednových turnajích australských, včetně "grandslamu" Australian Open. Štěpánek sice vyhrál queenslandský turnaj v Brisbane, v Australian Open však potom shořel - a shořel než se vůbec dopracoval do horní poloviny žebříčku. Jeho kolega Berdych úplně sensačně porazil v prvních dvou setech Federera a i třetí set začínal úspěšně, potom se ale dokonale "rozsypal" a dovolil svému populárnímu soupeři za hlomozného povzbuzování hlediště vyhrát jak třetí set tak další dva sety. Berdych je skutečným mistrem svého sportu a dovede diváky nadchnout nečekanými akcemi. Chybí mu ale výdrž, výdrž až do konce. Štěpánková přítelkyně Vaidišová, štíhlá, velice pohledná Češka, dovede zahrát jako virtuoska - ale při nepodařených akcích počíná mávat kapitulantsky rukama a končívá prohrou, i když zprvu hru zcela ovládá. Podobně i Berdychova přítelkyně Šafářová dovede hlediště oslnit mistrnými akcemi, ale nakonec obvykle selhává a kapituluje. Totéž či skoro totéž platí o jiných dnešních českých tenistech - řemeslo dovedou na výbornou plus, ale v rozhodných okamžicích zápasu se zhroutí.

Těm českým tenistům jakoby byla společná jedna věc - nedovedou prostě vydržet do konce. Dovedou se rozehrát, dovedou nadchnout, ale pak najednou dochází ke zlomu a kapitulaci. Pokud jsou úspěšní, dovedou hrát s bravurou mistrů. Jakmile však zaškobrtnou, pak ztratí nějak hlavu a kuráž nedostatek překonat a vydržet do konce. Dokud tedy naši čeští tenisté, ženy i muži, nebudou schopni bojovat jako bojovala v Austrálii slovenská tenistka Cibulková, nebo jak dovedou bojovat kurážně Srbky Ivanovičová a Jankovičová nebo takový Verdasco či Džoković, nemá asi český tenis naději na umístění se na čestných místech tenisového žebříčku.

Jste **pečovatelem** o člena rodiny, přítele nebo souseda?

Poskytujete pravidelnou a dlouhodobou pečovatelskou péči a asistenci jiné osobě, bez jiné formy odměny než jsou peněžní dávky nebo podpora?

**MŮŽE VÁM BÝT POSKYTNUTA ASISTENCE Z
ODLEHČOVACÍCH PODPŮRNÝCH SLUŽEB
PEČOVATELŮM**

VEDENÝCH
**POLSKÝM CENTREM PORADENSTVÍ A
SOCIÁLNÍ POMOCI v NSW Inc**

Pokud jste vy nebo osoba, které poskytujete pečovatelskou péči obyvateli následujících samospráv:

**Ashfield, Burwood, Canterbury, Concord, Drummoyne,
Leichhardt, Marrickville, Strathfield;
Bankstown, Camden, Campbelltown, Fairfield, Liverpool;
Auburn, Baulkham Hills, Blacktown, Holroyd, Parramatta;
Blue Mountains, Hawkesbury nebo Penrith.**

Poskytujeme flexibilní odlehčovací služby v domácím prostředí pro pečovatele z východoevropských komunit, kteří poskytují péči starším lidem, lidem s demencí a poruchami chování nebo lidem se zdravotním postižením.

Nabízíme podporu pečovatelům v pečovatelské činnosti, zmírnění jejich stresu a izolace a pomoc k přístupu k jiným podpůrným službám.

JAKOU ASISTENCI MŮŽEME POSKYTNOUT?

- Podpořit pečovatele v jejich každodenní pečovatelské činnosti
- Pomáhat pečovatelům s udržováním jejich schopností a dovedností
- Navštěvovat pečovatele a lidi, jimž je péče poskytována, vyslechnout je a věnovat se jim
- Poskytovat informace o jiných podpůrných službách
- Monitorovat přetrvávající potřeby pečovatelů a lidí, jimž je péče poskytována
- Zprostředkovat pečovatelům a lidem, jimž je péče poskytována kontakt na poskytovatele jiných podpůrných služeb

POPLATEK ZA SLUŽBY je stanoven dohodou s pečovateli na základě individuálních okolností pečovatele

PRO BLIŽŠÍ INFORMACE NÁS KONTAKTUJTE PROSÍM NA:

(02) 9716 0036

Iniciativa Australské vlády

Podporováno Department of Health and Ageing v rámci The National Respite for Carers Program

LETEM SVĚTEM

První lednové číslo **Vídeňských svobodných listů** jakoby by bylo ve znamení vzpomínek na již před mnoha lety zesnulého kardinála Berana. Přináší i spoustu fotografií z jeho exilového působení. Vzpomínky a fotografie přinášejí tyto vídeňské české noviny při příležitosti stodvacátého výročí kardinálových narozenin. Texty vzpomínek poukazují na to, že kardinál Beran prošel jak koncentračním táborem Němců, tak stalinským vězením a nakonec i exilem. Zemřel v Římě v květnu roku 1969 a je pochován mezi zesnulými papeži ve Vatikáně. - V novinách je také dlouhý vzpomínkový článek o životě i úmrtí spisovatele Karla Čapka. Najdeme tam i dokumentární fotografie z vánočního období v kruzích vídeňských krajanů. A ještě skok zpět do čísla prosincového, které oznamuje, že během předsednictví České republiky v Evropské unii, tedy v první polovině letošního roku, se na jejím území bude konat více než 150 evropských zasedání na nejrůznějších úrovních, od ministerských jednání a návštěv vysokých představitelů institucí EU až po jednání na úřednické a expertní úrovni. Kromě Prahy se mají také konat doprovodné kulturní programy v Brně, Hluboké nad Vltavou, Litoměřicích, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Olomouci.

S uznáním nutno zaznamenat, že únorové vydání **Kanadského Sokola** už ve svém Žalově přineslo zprávu o skonu našeho bratra Jaroslava Zahradky. - Starosta Sokolské župy Kanadské bratr Josef Čermák se v úvodním článku nazvaném Sokolské dědictví zabývá mezi jiným i rolí, kterou sehrálo sokolstvo po svolání československé samostatnosti v říjnu roku 1918 a vyzdvihuje také stěžejní body z přednášky bratra Jana Waldaufa na téma „Sokolské pluky stráže svobody“ přednesené v Torontu. Nacházíme i v „Pohledu do sokolských dějin“ výbor z prvního dílu Waldaufovy knihy Malé dějiny velké myšlenky zprávu o činnosti Sokola v českých zemích v prvních měsících německé okupace. Najdeme i zprávu o dění v naší župě australské...

V Sydney už delší dobu vychází měsíčník **Slovak Czech Herald** v redakci Petra Kováče. Má neobvyklé podlouhlé rozměry a obsahuje štedrou snůšku informací a zpráv nejrůznějších druhů míněných předovšetkým pre slovenské a české studenty v Sydney a i jinde po Austrálii rozprehlé. Ty informace jsou velice praktické – kde najít to a to, kde získat ty a ty informace, kde a jak se slovensky nebo česky slušně najít a nemůže být pochyb, že je to jistě vítaná studnice základních vědomostí pro mladé lidi právě do Sydney z jiného konce světa dospěvší. Herald – člověk má na jazyku spíše označení Studentský Herald – ale také obsahuje spoustu fotografií kde mladí mohou vidět sami sebe při různých akcích a i různé zprávy a zprávičky o tom i onom, a samozřejmě nesmějí chýbať ani inseráty. Zvláštnost Heraldu spočívá v jeho přirozeně a lehce plynoucí slovensko-české dvojjazyčnosti a to dvojjazyčnosti nijak uměle nenašroubované. Studenti ze Slovenska i z České republiky spolu totiž v Austrálii skutečně běžně žijí a komunikují jakoby mezi nimi nebylo národnostních rozdílů a o nějakých národnostních třenicích není ani vidu ani slechu. Je to velmi atraktivní odrůda slovako-čechismu a redaktorem Heraldu je Slovák, kterému jakoby takový druh spoluzití na opačném konci světa byl druhou přirozeností. Slovensko-český Herald, mnoho zdaru do budoucna a neměj nám zaslé, že jsme tě zařadili až teprve dnes.

Při pročítání posledního vydání publikace **American Sokol** z minulého roku si znovu uvědomuji, že podobného osudu se dočkají i další a další české zahraniční dnes vycházející časopisy. Že se totiž přestanou tisknout v češtině. Ledaže by ovšem vznikla nějaká další příčina k odchodu Čechů z jejich tradičního domova – k čemuž, doufám, zase hned tak brzy již nedojde. Čeština je řeč velice složitá a je velice nesnadné úskalí její gramatiky úspěšně zvládnout, i třeba jen natolik, aby se jí psaným textem čtenář probral. Kdo prostě nevychodil českou obecnou školu a nežil jako dítě alespoň několik let v Čechách nemá reálnou naději na zvládnutí naší materštiny. Jak to pověděl Pavel Eisner titulem své vzácné knihy, čeština je naším chrámem a je i naší tvrzí. Uctíváme ji jako svátost a je i naší obranou, zbraní. Zároveň mě ale napadá i to, že jazyk není všechno co pojí lidská společenství, že je možná i důležitější, když lidé přilnou více k "věci" než k jazyku a toho důkazem mohou být mimo Izrael po dva tisíce let rozprášení židé a židovská diaspora milionů po světě jich v nejrozmanitějších zemích usedlých a nejrozmanitějšími jazyky hovořících to vlastně dokazuje docela jasně. Hlavně tedy, že je o American Sokol a vůbec o Sokol v Americe zájem. Třeba sokolové ve Spojených státech česky ani nehovoří, ale sokolská věc je jim blízká a dovede je pojit. To možná jednou bude platit o českých komunitách i jinde na světě.

Prosincový **novýPolygon** nás obšťastňuje tolika dobrotami, že zrak i sluch přechází. Vybereme-li to, nedostane se na ono. Nu prostě chutná pastva na té nejzelenější zeleni. Vyberme si ale něco úplně nepolygonského – pár žertíků nazvaných Dlouhý jazyk. ANODA – česko-ruské přitakání. GASKONĚC – konec plynovodu. RIGOLETO – výmol na sovětské dálnici. VOLIÈRA – současnost. AURORA – výkřik hanáckého budovatele ropovodu, na kterého spadla roura... Neutlučte mě, prosím. Ale přece jen si ocitujme alespoň jeden paragraf z příspěvku Josefa Škvoreckého: „...Komunistická strana Čech a Moravy v dnešní podobě, s jejím vedením, pokračujícím názvem a nereformovaným a nedemokratickým myšlením, je zásadní skvrnou nejen na politické scéně, ale přispívá i k morálnímu úpadku celého národa.“ Škvorecký si samozřejmě přeje komunistickou stranu odstranit, a pokračuje: „Bez této nápravy se Česká republika bude donekonečna zmítat v nevyrovnání se s vlastní minulostí.“ Dodejme jen to, že zachování a ochrana komunistů bylo z velké části dílem nereálného idealisty Václava Havla ovlivňovaného během sametové revoluce disidenty dlouhých vlasů a levicového ražení.

Kanadské listy vydávané v Ontariu jako takměř nevyčerpatelná studnice zpráv a jako české zahraniční noviny s tradicí všeobecné informovanosti, se opět v listopadovém/prosincovém čísle minulého roku zaskvěly oznámeními, která člověk smrtelný hned tak jinde nevysonduje, i když je třeba obrnit se drobnohledem k jejich objevení mezi stovkami ne-li přímo tisíci řádeček. Dočteme se tam třeba, že „Jiřina Fuchsová z LA zbožňuje Plzeň a okolní zříceniny a hrady“ a neptejte se po její provenanci. Moji v Plzni narozenou choť takové konstatování však dovede přivést do skutečného varu. Český národní hřbitov v Chicagu čítá prý na 140 tisíc hrobů a to je bezpochyby číslo závratné. Nacházíme i zprávu o původu známého amerického filmového herce (a hezouna) Paul Newmana, loni v září zemřelého v Clevelandu. Jeho otec prý byl „německé národnosti a židovské víry“, pocházel ze Slovenska a jeho matka „východňarka“ z Humenného. Jeho jednadevadesátiletá tetička Anna Sedlářová prý dosud žije. Na první stránce nacházíme fotografii Tomáše Bati z oslavy jeho devadesátých narozenin v Praze v roce 2004, kde shledáváme nejen oslavence ale i celou jeho tam s ním shromážděnou rodinu. Velmi pozoruhodnou je i zpráva, že „President V.Klaus přijal na Hradě novináře-emigranta Milana Pavlů, vydavatele listu Na slovíčko z Austrálie“ a že „byl k němu dokonce přátelský“. Nu není to sensace? Nepochybuji, že jsem v Kanadských listech přehlédnul nejednu zveřejněnou zajímavost, budiž mi ale odpuštěno. Drobnohled prostě asi selhal.

Sydneyské **Noviny** žurnalisty Vratislava Bejšáka v jednom svém lednovém čísle tohoto roku přinesly velice zajímavé byt z jiného pramenu převzaté pojednání autora Ludka Frýborta sídlícího v Hanoveru o jistém irském kritiku tak zvané Lisabonské smlouvy. Frýbort, pozorovatel z nejbystřejších, se zřejmě kloní k názoru, že onen Ir, Declan Ganley, se snaží ovlivnit jednotu států Evropské unie a že tak jedná v zájmu Ruska. Frýbort praví: „...lze mít za to, že irský organizátor odporu proti Lisabonské smlouvě a reformátor (kdežpak nepřítel) evropské jednoty je až po uši zaprážen do moskevského chomoutu...“. V témže lednovém čísle Novin konstatuje Marcela Čechová resolutně: Ovzduší – to je kšeft. Nelze jí nedat za pravdu. Dovolává se například i názoru jistého českého astronoma, který už před časem vysvětlil oteplování naší planety jistou činností slunce a podivuje/nepodivuje se, že naši australští politici sedají na lep těm kšeftářům s planetárním oteplováním. Tyto vážné úvahy sice Noviny okrašlují a zpřístupňují, pak ale člověk narazí na sensační pojednání o mužském penisu přejaté z bulvárního Blesku - Deset největších mýtů o mužském penisu - a zájem o další čtení horempádem upadá. A opadá. Poslední ránu pak třeba ještě zasadí Ross Hedvíček svými dobrodružnými a s vervou uplatňovanými dotvrzováními, Novinami s gusem uveřejňovanými, například to, že Jan Amos Komenský byl vlastně Maďar, že Karel IV česky nemluvil, a už se Vám dostavuje podivná nálada. Snad bych měl přestat být fajnoškou, vždyť nějaký ten krychlový centimetrík hroší kůže nikdy není na mrtvici a měl bych pamatovat, že my krajané jsme povah a chutí z různých těst – ale člověk je pohříchu zatvrzelým staromilcem a ve stáří se už dobře na novou kolej lehce přeradit prostě nedovede. Na rozloučenou ale ještě Novinovou perličku z počátku ledna – K čemu je tu Generální konzulát, ptají se dost neuctivě Noviny. Pardon, oni se ptali. Ne že by se ptaly ony Noviny. Oni se ptali. Ptali. Snad bychom se měly ptát i my, nebo raději nemněly? Kdyby se to stalo jednou, dvakrát, desetkrát, ani bichom nepýply.

Západoaustralský **Klok** se ve svém lednovém čísle zabývá vzpomínkou na čtyřicáté výročí sebeupálení Jana Palacha o uvádí, že po Palachovi se od 20.1.1969 do konce dubna toho roku pokusilo o sebevraždu (a to asi v Československu) dvacet šest osob, z nichž sedm zemřelo. Jinak Klok kromě zpráv pana velvyslance a pana generálního konzula Víta Koláře a obligátních inserátů nic sensačního nepřináší.

Melbournský **Kvart** z prosince 2008/ledna 2009 přináší dvě zajímavosti. Tou jednou je oznámení, že na "Šumavě" ve Viktorii se bude pořádat v lednu tohoto roku pro děti Tábory, za minimální poplatek. Tou druhou zajímavostí je zpráva, že jsou dokončeny Dějiny české literatury 1945-1989. Byl totiž dokončen čtvrtý "nejobsáhlejší, téměř tisícistránkový čtvrtý díl nejvýznamnějšího literárněhistorického díla současnosti" zabývající se českou literaturou mezi lety 1969-1989. Dějiny takto popsané končí nástupem demokratického systému v roce 1989.

Jak asi již víte, z Krounu dostáváme pravidelně kopie "občasníku" **Škrob**, který vydává tamní Základní a Mateřská škola a na jehož předposlední stránce je varování, že "Kopírování či jiné používání jakékoliv části bez souhlasu vydavatele je zakázáno" a zní to dost výstražně. Je zajímavou právní otázkou, zdali naše okopírování oné výstražky je dovoleno a nevydáváme-li se trestnímu postihu. Bude nám snad ale dovoleno povědět zde ještě pár slůvek o listopadovém čísle Škrobu. Má 32 stránek a to je napodiv. Obsahuje nejružnější články a články, fotografie, křížovku, hlavolam, rebusy, dokonce i sudoku a německou křížovku. Příprava takového jednoho čísla nebude tedy žádnou maličkostí a všem těm, kteří se zaslouhují o redakci a vydávání tohoto školního časopisu patří zaslouženě uznání. Nuže tedy - školnímu krounskému občasníku třikrát hurrrráá!

Měli bychom si všimnout některých pozoruhodností v queenslandském **Krajanském listě** lednového vydání. Na jeho první stránce je totiž zobrazen Ladův Betlém a nad ním je nadepsáno Pokoj lidem dobré vůle. Takového něco asi nikoho nepřekvapí, dokud se ovšem nezamyslí nad tím přáním pokoje lidem dobré vůle. To je totiž verše prý jen katolická, kde pokoj je sice přán, nikoli však všem, nýbrž jenom lidem dobré vůle. A člověkem dobré vůle nemusí být hnedtak každý. Jiná verše tohoto biblického přání je totiž jakoby kulantnější - ...na zemi pokoj, lidem dobrá vůle. Hleďme, ta magika pouhé čárečky! Zde se tedy přeje pokoj i dobrá vůle všem lidem bez výjimky. Záleží to prý na snad na tom, je-li to překlad z textu bible latinské, řecké či aramejsko - izraelské. Ale konec hnidopišství. Lednový Krajanský list obsahuje i dvě rarity - a to dvě básně Jindřicha Degena, z nichž jedna je nazvána Historie prochází žaludkem a druhá je opatřena názvem Technologická. Ta Technologická začíná verši Dnešní věda spát nám nedá/v mrákotách zaznívá tón/člověk ve snu cosi hledá./Je to mobil telefon? Ta žaludeční končí veršem Lovit, vařit, jaká je to práce/na to přece dnes je restaurace/odpadla robota značně krutá/a tak nikdo nejde na mamuta. Do Erbenovy Kytice by to jaksi "nepasovalo", pokus je to ale originální. - V jiné rubrice najdete recept na valašský „frgál“ a Predvianocne obrazky z Horehronia jako příspěvek Mimi Matulové, bohužel bez čárek a háčků, leč v řeči slovenské a máme tedy další důkaz, že tuto část našeho Věstníku bychom asi alespoň občas i my měli nazvat Letom svetom, pokud mě moje slovenština nezavádí do Pomýlena.

Takřka v poslední chvíli jsem dostal k přečtení dříve mi neznámou publikaci Czech / Slovak Sokol Minnesota s titulem **Slovo**. Je to vytištěno až na nepatrnosti jen v angličtině a dvěma z těch nepatrností jsou slova „Šibřinky“ náležitě opatřené oběma háčky a „Kolačky“ opatřené pouze háčkem na č avšak nikoli čárečkou na á. Nevadí to ale, hlavně že je to uplatněno v Minnesotě. Na ty „kolačky“ je ve Slově i recept, anglický, a také anglicky psaný článek o nich - „Kolačky, A begginers' story“. Jinak jsou ve Slově různé články o všem možném, jako What is slet? By Joan Sedlacek, Sokol definitions, President's Komentář (ano, s čárkou i háčkem) a podobně. A jak napovídá oslovení na titulní straně, Slovo je určeno jak Čechům tak Slovákům, což je samozřejmě k uvítání. Nu, ono těch sokolských i nesokolských publikací v češtině musí obíhat a poletovat ve světě ještě celé hejno - třeba ani Jižní Amerika jistě pozadu nezůstává - ale do naší rubriky by se to všechno vměstnat určitě nemohlo...

Canberská **Beseda** z ledna/února 2009 má na titulní stránce opět kresbu Bohuslava Kalvody „Hora Kriván“ a je obdařena i spoustou zdařilých snímků. Na jednom z nich poznáváme sestru Zoru Kašpárkovou ana třímá ručku malého děvčátka a na jiném snímku vidíme pana biskupa Esterku, jenž v Canbere v prosinci minulého roku sloužil mši svatou. Beseda se částečně poslovenštila - o tom svědčí nejen ta Kriván,

ale i vložené slovenské texty – a to je bezesporu vítaný přínos. Dočítáme se také o cestách patnáctičlenné skupiny českých horských cyklistů po Austrálii.

Ptáte se snad jak se mohlo stát, že jsem doposud nebyl schopen dopídit se **Čechoaustralana**? Jednak nedostatkem pídnění se a jednak i skutečností, že jsem se věkově prostě přiřadil k těm, kdo v útrobách internetů nedovedou pátrat. A on ten Čechoaustralán se právě vyjevuje na webových stránkách a na to prostě nestačím a nestačím. Situaci resolutně rozřešil kolega Petr Čermák. Ten si to prostě vytiskl a mě obdaril výtisky za posledních šest měsíců. Začel jsem se a nedovedl jsem se potom od toho skvostu nějak ani odpoutat. Poučil jsem se o mně dosud neznámých faktech ze života Bedřicha Smetany a o mnoha dalších zajímavostech – nu těch šest měsíců se na této stránce nedá dobře zachytit. Skvostná grafická úprava, upravenost. Vynikající čeština od A až do Zet, příspěvky zřejmě pečlivě a odborně zaštrížené do výstižných formulací. Obsahově je to všechno sladěno na domov a na Austrálii, zcela čechoaustralsky. Čtenář se potkává se známými jmény – manželé Reichovi se rozepisují, nechybí melbournský autor Ondrášek, všechno podáno nevtíravě a s vybraným vkusem. Barbora Semenová, inteligentní, vzdělaná, bystrá, informovaná a schopná žurnalistka jakoby hladila každou rádečku a dovolil bych si uhádnout, že její české srdce jí vytepal a vypěstil milovaný táta, jak vysvítá z jedné její úvahy tatínkovi věnované... Nuže tedy, milý Čechoaustralane, vzhůru a jen dál. Ze bychom měli dvě Marcely Čechové? Co tím chci povědět je, že máme štěstí mít zde takové dvě svědomité, bystré a schopné žurnalistky oddané své věci. A neříkám to proto, že Čechoaustralán v březnovém čísle přešel z našeho Věstníku vzpomínku na Jaroslávka Zahradku...

Světlem od Kanady přes Evropu do Austrálie i dnes kroužil Bořek Šindler

V těžkých dobách bojů o Slovensko (Pokračování 13)

Pro Věstník upravil podle textu českého historika Pavla Kuthana Bořek Šindler

Světová válka, v níž Československo dosáhlo samostatnosti, sice skončila v roce 1918, na území Slovenska však boje pokračovaly. Maďaři válku sice prohráli, zdráhali se ale Slovensko propustit ze svého tisíciletého sevření. Po tolika staletích servilního poddanství se Slováci probouzeli jen pozvolna. Veškerá inteligence na Slovensku byla pomaďarštěná, vyšších slovenských škol nebylo a Maďaři před Evropou existenci Slováků zatajovali, nazývajíce Slovensko Horními Uhrami. Bylo tedy třeba Maďary ze Slovenska vojensky vytlačit a na Slovensko odjely tisíce dobrovolníků z Čech a Moravy, k nimž se později připojili italští a francouzští legionáři ihned po návratu ze západních bojišť. Ruští legionáři v té době se ještě probíjeli Sibíří k Vladivostoku. Tak se stalo, že Bratislava - tehdy ještě Prešpurk - byla dobyta a osvobozena z rukou Maďarů až v lednu 1919. V březnu téhož roku bylo sice už Slovensko pod československou kontrolou, avšak v březnu 1919 došlo v Budapešti k násilnému uchopení moci bolševickou vládou Bély Kúna, maďarská komunistická armáda opět vtrhla přes Dunaj na sever na Slovensko a došlo tak k novým bojům mezi Čechoslováky a Maďary o „Horní Uhry“. Čeští Sokolové v bojích o Slovensko sehráli klíčovou roli. Mnoho jich padlo a bylo zraněno, ale v nejnovějších dějinách pro slovenské střední školy se těchto událostí na Slovensku nevzpomíná...

Komunistická vláda Bély Kúna stála ovšem v Budapešti na hliněných nohách, nedalo se však počátkem června 1919 a tehdy ještě definitivně počítat s jejím brzkým pádem a bylo tedy třeba připravovat a uplatňovat další vojenská opatření k vytlačení maďarských útočníků z území Slovenska.

Po nezdařených předešlých útocích nařídil generál francouzských leginářů Mittelhauser další, to jest třetí útok na Levice, na němž se měla podílet téměř celá divise domácího vojska. Legionářské jednotky bojující proti maďarské přesile v úseku Nové Zámky - Šurany měly dostat za úkol proti této přesile se ubránit a zabránit tak postupu Maďarů na západ, kde proti československému vojsku stál celý maďarský pátý armádní sbor - a to představovalo 40 praporů a 20 dělostřeleckých baterií. Na československé straně měl velitel západního úseku na Slovensku k dispozici jen 30 praporů a 14 dělostřeleckých baterií. Tento třetí útok k dobytí Levic mohl být, jak se zdá, přesto úspěšný, protože měl být podpořen i letectvem. Mezitím však bylo s Maďarskem uzavřeno příměří a levická operace byla proto zastavena.

Původně byl také plánován velitelem slovenského západního úseku útok na dobytí Baňské Štiavnice pod vedením plukovníka Šnejdárka a ten rozdělil tento zamýšlený útok na tři etapy. Plán byl proveden jen částečně. Třetí prapor domácího 54. pěšího pluku dorazil k H. Breznici, kterou se plukovník Šnejdárek rozhodl dobýt, a zahájil dvanáctého června soustředěnou kulometnou palbu na maďarské posice. V nesnadném boji byla H. Breznice dobytá a obsazena a dobytá byla nakonec i Baňská Štiavnice. Zároveň byl také plánován demonstrativní útok na Zvolen a ten byl svěřen podplukovníku Kendíkovi. Útok se neobešel bez urputných bojů. Podplukovník Hanák k tomu účelu rozdělil svou druhou brigádu na tři útočné skupiny ke koordinovanému postupu. Byla to skupina podplukovníka Kendíka o síle tři praporů a jedné dělostřelecké baterie, skupina majora Cypry o síle dvou praporů a zesílené jedné dělostřelecké baterie a skupina podplukovníka Marshana o síle pěti praporů a jedné dělostřelecké baterie. Kendíkova skupina narazila během bojů v okolí Sielnice na nepřátelský prapor bolševického internacionálního pluku, složeného prý snad především z vídeňských bolševiků. Zvolen byla dobytá kolem poledne 13. června. Po ztrátě města ustoupil silně otřesený nepřítel do Z. Slatiny a ke Krupině. Došlo také k bojům u D. Nivy a Z. Slatiny. Mezitím podplukovník Marshan teprve těsně po poledni zvítězil v těžkém a tvrdém boji s přesilou Maďarů u H. Mičiné, počemž mohl pokračovat v dalším postupu a brzy pronikl na výšiny u Čerina a Zamporu. Obranu Zvolenu převzal se svou skupinou podplukovník Kendík, zatím co ostatní dvě skupiny, Cyprova a Marshanova, se stáhly do zálohy k odpočinku.

Průzkumné jednotky zjistily, že po prohraném boji u Zvolena ustoupily maďarské komunistické jednotky do Krupiny a Detvy. Od Detvy pak Maďari zaútočili 20. června na předsunuté československé hlídkové stanoviště na výšině Zalobudce a československou strážní jednotku odtud zatlačili opět až ke Zvolenu. Tam jeden prapor skupiny podplukovníka Kendíka provedl rychlý a odhodlaný protiútok, jímž nepřitele zatlačil opět k Detvě. Potom byla Čechoslováky obsazena i Očová. U Budči se srazila skupina majora Šidlíka s maďarským oddílem podporovaným obrněným vlakem, a v noci 12. června byli Čechoslováci přepadeni u Ostrolúk. Když byl dobyt a zajištěn Zvolen, rozdělil plukovník Šnejdárek skupinu podléhající velení majoru Šidlíkovi na dvě části. Jeden prapor a dvě dělostřelecké baterie pod velením kapitána Zaccala nechal v H. Breznici jako obranu tamního území a dva prapory a půlprapor pod velením majora Šidlíka odeslal do Banské Štiavnice, kde tyto útvary byly určeny k vystřídání skupiny majora Bláhy jež se chystala k dalšímu útoku na Levice. V průběhu bojů o Zvolen a Banskou Štiavnici dokázal plukovník Šnejdárek svoje skvělé schopnosti jako velitel. Dovedl také získávat informace předběžným průzkumem před zahájením bojových operací a také využívat taktické chyby nepřitele.

Tou dobou byl také znovu dobyt Tisovec a to z osobní iniciativy velitele čtvrté domobranecké brigády plukovníka Votruby. Ten 14. června nejprve vyslal na Tisovec dvě vybrané čtyři kulometčíky, každou samostatně a z jiného směru a v zuřivých potýkáních, kdy se rozhořel boj o každou ulici, padlo město do rukou Čechoslováků. Mezitím byla bez boje obsazena Kokava a boj o Likier skončil též porážkou Maďarů. 18. června došlo však k dalším bojům po obou stranách řeky Rimavy a československé oddíly byly zatlačeny do Brezova. Příští den ale útokem z Brezova a Kokavy se podařilo vytlačit Maďary z Rimavice, obsadit posice u Rimavských Zalužan a Lukoviště a potom byl zahájen další postup na Rimavskou Sobotu. Před opětovaným – třetím – útokem na Levice však došlo ku sjednání příměří. Těsně předtím se Čechoslovákům podařilo u Muráně obsadit silnici vedoucí z Tisovce do Pováží. Ještě před vyhlášením příměří ráno 24. června, byla ztečeny severní výšiny u Rybníka a Čajkova, čímž byla zcelena linie mezi československými jednotkami s Sv. Benedikta a Prandorfu.

Zatímco se ještě bojovalo v oblasti Zvolena, zaútočili 19. června Maďari na Nové Zámky s cílem prolomení československé obrany a zajištění dalšího postupu na Nitru. Ve svém deníku uvádí český námořník F. Tápal toto: „... 19. červen. Od sedmi hodin ráno ostřeloval pancéřový vlak nádraží, šrapnely a granáty lítaly do až do města, kde obyvatelé byli poschováváni ve sklepích. Naše baterie jen slabě odpovídala. Z nevelké dálky je slyšet bubnová palba a štěkot kulometů a pušek. Jsme se Stráží svobody v záloze, v noci přijela posila, dva prapory naší domobraný z Itálie. Naši hoši se statečně drží proti mnohonásobné maďarské přesile. Hlídkujeme po městě, kde kromě vojska není nikoho na ulicích k spatření. V noci Maďari dvakrát útočili na naše posice, ale bezvysledně. Přivedeno několik raněných bolševiků, kteří jsou vyslýcháni.

Proti nám prý stojí jedna celá divise, a v záloze maďarský pluk č.22 s množstvím strojních pušek a jízda. V noci došla naše další posila. Nádraží úplně opuštěno a rozstříleno. V bývalé restauraci je nyní jen hlavní velitelství. Před Novými Zámky je poměrný klid; na jak dlouho? Kdož to ví. Ranění jsou umístěni v reálném gymnasiu a čekají na odjezd...“.

Jak očekával major Bonneau, silný útok Maďarů na Nové Zámky se dostavil 20.června. Protiútok pak zahajoval československý obrněný vlak. Ten vjel na most, kde poškozen nepřátelskou palbou však uvízl a byl uvolněn až příští den. Pěší jednotky po zastavení obrněného vlaku zaváhaly a nepřítel páčil z protějšího břehu řeky. Během těchto bojů se svou statečností vyznamenal major Jelínek. Převzal osobní velení nad jednou rotou a strhl všechny svým osobním příkladem statečností, když se pokračovalo v protiútoky na ustupující maďarské jednotky. Během přestřelky však byl těžce raněn a zemřel poté co byl dopraven na nádraží. Československé jednotky se probily až na východní břek řeky Nitry, kde zaujaly obranné postavení.

Ve svém deníku námořník Tápal pokračuje:“...20.červen. Ten, kdo prožil tento den u Nových Zámek jistě na něj nezapomene do smrti. Odpoledne, asi o jedné hodině přijel náš pancéřový vlak z Tóthmederu, aby prolomil maďarskou frontu. Na nádraží se připojila 1.rota 7.domobraneckého praporu a s nasazenými bodáky postupovala za pomalu jedoucím pancéřovým vlakem po trati. Sotva vlak ujel asi stopadesát metrů, druhý most přes řeku Nitru vyletěl do vzduchu, neboť byl podminován a zasažen bolševickým dělovým nábojem. Poslední vagon zůstal nahore, ostatní spadly do řeky. Nastal nepopsatelný zmatek, a situace pro nás byla velmi hrozivá, neboť proti nám stála veliká bolševická převaha vojska s mnoha kulomety, podporovaná pancéřovým vlakem, jejich dělostřelectvo přímo zasypávalo trať a okolí šrapnely a granáty. Naše 4.rota (4.námořní rota - pozn. autora) byla v záloze, když přišel rozkaz: Námořníci nastoupit a poklusem kupředu! Byli jsme nuceni všichni naskákat do řeky Nitry a po pás ve vodě přejít na druhý břeh. Tam padl legionářský major Jiří Jelínek, který nám byl v čele. Byl odnesen do nádražní restaurace, kde byl vyznamenán československým válečným křížem a tam také skončil. Nasazeny bodáky a dán povel k útoku, ale asi po dvaceti metrech museli jsme všichni ulehnout pro přílišnou střelbu z maďarských kulometů a pušek. Na rovném poli nebyli jsme ničím chráněni, vedle mě byl raněn do hlavy námořník Mácha a volal o pomoc. Náboje nám docházely, stahovali jsme se tedy, lezouce při zemi, zpět za hráz řeky a pod železniční viadukt. Tam, na chráněném místě, ležely desítky raněných i mrtvých kamarádů z našich bojových částí. Střelba z maďarské strany neustávala, zvláště z železničního domku na trati, kde na střeše byly umístěny maďarské kulomety. Za této nepopsatelné vřavy se pomalu začalo stmívat a střelba ochabovala. Maďarský postup byl zastaven. Nové Zámky zůstaly v našich rukou. Ustoupili jsme až do města, jen legionáři měli obsazeno předmostí, kde byly zřizovány překážky z ostnatého drátu. Za úplně tmy nás několik došlo do nádražní čekárny, která byla plná raněných a mrtvých a tři ošetřující lékaři měli plné ruce práce, elektrické světlo nesvítilo - svítilo se svíčkami. V deset hodin večer vrátil jsem se sám do kasáren, ale tam nikdo nebyl, asi až za hodinu přišlo celkem 24 mužů z celé roty. Bez oběda a bez večere, promáčení, polomrtví ulehli jsme na slámu prostřenou na zemi. Tak nám 20.červen zůstane všem v živé paměti. Do našich kasáren v noci se vrátila ještě část námořníků, takže je nás nyní 42 a když jsme sem odjžděli z Bratislavy bylo nás celkem 155...“

Následovaly další boje až do příměří, které vešlo v platnost 24.šervna. V bojích se vyznamenal 1.prapor 1.pluku Stráže Svobody. V červnových bojích padlo v jeho řadách devatenáct mužů a další desítky jich byly zraněny. Mnoho příslušníků tohoto praporu bylo vyznamenáno československým válečným křížem. Francouzský major Bonneau později vzpomínal, že v bojích ve dnech 17. a 18. června se vyznamenali zvláště námořníci, Sokoli a příslušníci DTJ majora Müllera.

V den příměří skončily také boje u Komárna.

(Pokračování)

MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2009 VĚSTNÍK \$25?
MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?
MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v sokolském Národním domě v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 14.00 hodin.

Neděle 19/4/2009 v 14.00 hodin (film včetně přestávky končí v 16.45):

OPERACE SILVER A

Dvoudílný televizní scénář Lucie a Josefa Konášových je působivým a dramatickým příběhem lásky, hrdinství i slabosti. Odehrává se ve dnech, kdy šlo našemu národu opravdu o vše, v období protektorátu. Ačkoliv příběh začíná téměř idylicky, na sklonku roku 1941, předčasnou oslavou Silvestra, s falešným zdáním, že vše je stále v pořádku, kde dvě krásné mladé ženy jsou středem společnosti, právě v tuto chvíli nedaleko odtud, v zasněženém lese, seskočili padákem tři mladí muži: Bartoš, Potůček a Valčík. Do nebezpečných akcí, které mají parašutistům pomoci splnit zadaný úkol se zapojí nejen ony, jejich manželé, ale i řada dalších osob kolem nich. Přiostruje se nebezpečí odhalení celé této pardubické skupiny. Všichni si začnou uvědomovat vážnost situace. Mistrné propojení ryze soukromých, intimních vztahů jednajících postav s historickými událostmi, které zasáhly do všech lidských osudů, je nesporným kladem obou autorů. Příběh se sice odehrává ve velmi krátkém časovém úseku, ale je v něm jakoby v kostce postižena široká škála proměn lidských charakterů, od zcela malých selhání až po ta nejzávažnější. Je to i příběh o zkoušce, které je vystaveno přátelství, dosud považované za nejpevnější. Díky tomu, že se autoři zamýšlejí nad touto dobou právě z tohoto hlediska, přes komplikované a nejednoznačné vztahy a postoje vylíčených postav, vznikl text, který se stal skvělým podkladem pro silný a divácky atraktivní televizní film. Režie: Jiří Strach. Hrají: Klára Issová, Tatiana Vilhelmová, Jiří Dvořák, Ivan Trojan, Taťána Fischerová, David Švehlík, Miroslav Táborský, Marek Taclík, Viktor Preiss, Jana Hlaváčová, Tatjana Medvecká a jiní.

Neděle 17/5/2009 v 14.00 hodin:

POČÍTÁNÍ OVEČEK

První ovečka, druhá, třetí, čtvrtá... Ovečky jdou do snu holčičky, která má domov tady - v nemocnici. Hana je dítě s těžkou srdeční vadou. V nemocnici je víc než v dětském domově. Doma je tady, v nemocničním pokoji, u "dědka" primáře, u sester a s uklízečkou Anežkou. K té má malá Hanka nejbliž. Ten příběh se jmenuje jako pohádka: Počítání oveček. Nechce vyloudit slzy dojetí. Pokud přijdou, měly by přijít z poznání, že obyčejné lidské srdce je největší silou proti bolesti... Režie: Karel Kachyňa. Hrají: Žaneta Fuchsová, Věra Galatíková, Vlastimil Brodský, Naďa Konvalinková, Nina Divišková, Pavel Zedníček, Ondřej Pavelka, Veronika Jeníková, Ondřej Vetchý a jiní.

Abeceda komunistických zločinů:

Chartistický advokát kontra StB iDNES.cz 28. února 2009

Každý týden přináší MF DNES a iDNES.cz ve spolupráci s občanským sdružením PANT jeden díl seriálu Abeceda komunistických zločinů. Dobu minulou přibližují příběhy konkrétních lidí, kterým komunisté výrazně zasáhli do života.

Je to úplně obyčejná cesta pražským metrem. Píše se rok 1986, v šedivém Československu vládne pevnou rukou Gustáv Husák. A advokát Milan Hulík se svou dcerkou jede na stanici Jiřího z Poděbrad. Cestou přistoupí muž, kterému nikdo nevěnuje pozornost. Václav Havel.

Vlastně si jej pořádně nevšimne ani Milan Hulík. Jen se mu náhodou zadívá na boty. Nejsou zrovna v dobrém stavu. "Ten člověk potřebuje nové boty," říká si.

Pak si uvědomí, že muže vlastně zná. Ten člověk ve škaredých botách je přední český disident, s nímž se Hulík setkal na soudu s kapelou Plastic People of the Universe. Jde za ním. To už jsou na stanici a jedou po pohyblivých schodech nahoru.

"Podívej Veroniko, tento pán bude u nás jednou prezidentem," šeptá na eskalátoru své dceři. Dcerku to evidentně zaujme.

"Ona žila v období princezen a králů. A takový prezident, to je přece něco jako takový král!" vzpomíná na setkání Hulík.

Pak Václava Havla osloví. Řekne mu, že obhajuje jeho kolegy z Charty. A že se s ním potkal na soudu. "Vím, že jste dostal cenu Erasma Rotterdamského. Chci vám poblahopřát," říká mu.

Jenže Havel něco rychle naznačuje očima. Dejte si pozor, jako by říkal. "Vyjeli jsme totiž po schodech a kousek od nás se zastavili dva hoši... Vyšli jsme ven a zase ti dva. Rozloučili jsme se, ti dva se rozdělili a hned jeden šel za mnou. Říká: Váš občanský průkaz!" Tak vzpomíná Hulík na úplně náhodné setkání s disidentem Václavem Havlem.

Seznámení na chodbě

Jenže v té době už měl advokát Milan Hulík za sebou celou řadu nejrůznějších setkání a zkušeností s Havlovými kolegy z Charty. Patřil totiž k advokátům, kteří od počátku disidenty obhajovali před nespravedlivou československou spravedlností.

Vlastně své první seznámení s disidentem udělal již jako obyčejný advokátský koncipient. A byl také u procesu, který později vedl ke vzniku hnutí Charty.

"Mým školitelem byl advokát Vladislav Cilínek, který zastupoval řadu disidentů. A oni za ním chodili. Ale advokáti mívají zpoždění a klienti na ně musí čekat. Tak jsem se s nimi bavil, aby řeč nestála a oni zjistili, kde jsou mé sympatie a jaká je moje minulost. Jakmile jsem se stal v roce 1979 samostatným advokátem, tak už věděli, za kým mají chodit," popisuje své začátky Hulík.

U soudu s Plasty

Ale ještě předtím zažil ostře sledovaný proces s kapelou Plastic People of the Universe, která se svou nezávislou tvorbou komunistickému režimu znelíbila. V zinscenovaném soudním řízení tak čelili její členové závažným obžalobám, skončili ve vězeních a někteří byli donuceni k emigraci za železnou oponu.

Proces byl ovšem klíčový v tom, že sjednotil protikomunistickou opozici a dal vznik hnutí Charty. "Proces s undergroundem dal vznik podpisové kampani, již se účastnili lidé, kteří by se jinak nepotkali. Sešli se tak například zakázaní spisovatelé i významné osobnosti z doby před začátkem komunistického režimu jako byl filosof Jan Patočka," připomíná historik Petr Blažek.

"Já na ten soud chodil, abych zastoupil Dr. Cilínka, když potřeboval odejít. Tehdy byla celá síň plná příslušníků StB. Každý z obžalovaných měl právo na dva takzvané důvěrníky, které si vybral. Vím, že Václav Havel se vydával za příbuzného jednoho z těch souzených a pak o tom napsal esej," vzpomíná Hulík. Tam také Václava Havla poprvé uviděl.

Ale Hulík vzpomíná i na další disidenty a celkovou zvláštní atmosféru při procesu. "Stáli jsme na chodbě ještě s dalšími advokáty, byl tam herec Pavel Landovský. A šel kolem jeden estébák, uplivil si a říká: vy jste mi pěkní socialističtí advokáti," popisuje Hulík.

Lákala mne jejich svoboda

Díky své advokátské profesi měl Hulík v minulém režimu trochu zvláštní postavení, neboť se mohl s disidenty prakticky volně stýkat. Na rozdíl od ostatních, kteří se někdy báli s chartisty navazovat kontakty, aby jim to neublížilo v kariéře, nebo jejich děti neměly problémy ve škole. Výsledek byl ten, že chartisté žili v jakémisi vlastním světě.

"Ano, disidenti byli v jakémisi ghettu. Už když přišli k nám do advokátní kanceláře, byli okukováni jako nějaké exotické zvíře. Také jsem cítil, že kolegové ochladli i ke mně. Jako by si říkali: pozor na Hulíka, aby ses nedostal do průšvihů," vzpomíná advokát.

Během své praxe se však seznámil s řadou disidentů, například s Annou Šabatovou či Jirím Gruntorádem. A přemýšlel i o tom, že podepíše Chartu. Věděl co by to znamenalo: konec s advokací.

"Hrozně mne to lákalo. Především jakási jejich vnitřní svoboda: říkají si navzdory době - co chtějí! Já měl ale otce deset let zavřeného. Ale hlavně bych je pak už nemohl zastupovat... Věděl jsem, že nebylo pro ně jednoduché vždy nějakého advokáta sehnat," popisuje.

Na rozdíl od některých jiných advokátů, kteří se ocitli na nejrůznějších seznamech StB, Hulík nikdy tajně policii spolupráci neslibil. "Byl jsem několikrát na StB a vždycky jsem říkal, že jen plním svou povinnost podle zákona o advokacii."

A připomíná, že se jako advokát vždy snažil dosáhnout toho, aby jeho klient z řad disidentů vyvázl úplně bez trestu. "Pochopitelně jsem musel vystupovat jako "socialistický advokát", protože nebylo možné naplno mluvit o lidských právech. Ale vždy jsem obhajoval tak, aby klient byl zproštěn obžaloby. Nikdy jsem neusiloval o mírný trest při uznání viny," dodává.

Na své minulé působení nemůže zapomenout. A to i proto, že řadu soudců, kteří soudili disidenty, dodnes u soudů potkává. "Ano, to je nejhorší pocit," říká.

KDO JE MILAN HULÍK

Za komunismu byl jeho otec vězněn, on sám nesměl studovat, musel se nejdříve vyučit zedníkem. Pak vystudoval práva. Poskytoval právní pomoc a obhajobu disidentům (proces s Plastic People of the Universe, obhajobu Jarmily Bělíkové, Petra Cibulky, Petra Pospíchala, Petra Uhla, Františka Stárka a dalších). Na Hulíka se StB zaměřila nejdřív kvůli bratrovi, který emigroval a založila svazek "Čtenář". Později byl veden ve svazku "Advokát" a dalších jako nepřátelská osoba. Po roce 1989 působil v Úřadu na ochranu ústavy a demokracie (později BIS) a ve Sboru nápravné výchovy (později Vězeňská služba). Od roku 1995 je samostatným advokátem.

Milan Hulík nás zde v Sydney navštívil v roce 1994. (Poznámka redakce Věstníku.)

JAK CHARTA ROZZUŘILA REŽIM

Když v lednu 1977 informoval o **Chartě 77** světový tisk, byli českoslovenští komunisté zaskočeni. Charta přišla v nejméně vhodnou chvíli: režim se totiž cítil dost silný. **Masové protesty**, jaké se odehrávaly v srpnu 1969, se zdály minulostí. **Komunisté o to víc zuřili**: aby neztratili před světem tvář, disidenty skrytě zastrašovali a pod nejrůznějšími záminkami se je pokoušeli odsoudit a dostat do vězení. **Rozpoutali mediální kampaň** a nutili významné osobnosti k podpisu anticharty.

MÝTY A REALITA

Říká se, že: Chartisté prožívali své životy v relativním bezpečí. Nebyli vystaveni krutému násilí ani mučení jako političtí vězni v padesátých letech. Mohli psát a publikovat v zahraničí, mnozí se tam mohli i vystěhovat.

Skutečnost: Chartisté se v důsledku rafinovaného nátlaku tajné policie dostali do izolace, z níž bylo velmi obtížné vystoupit. Pokud se vystěhovali, byli k tomu donuceni - bez možnosti návratu.

MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?

Co se stane, když spadne moucha do šálku kávy?

Ital - hodí šálek na zem, rozbije ho a odejde v záchvatu hněvu.

Němec - kávu vyleje, pozorně umyje šálek, sterilizuje ho a udělá si nový šálek kávy.

Francouz - vyndá mouchu a vypije kávu.

Číňan - sní mouchu a vylije kávu.

Rus - vypije kávu s mouchou vzhledem k tomu, že byla zadarmo.

Izraelec - prodá kávu Francouzovi, mouchu Číňanovi, šálek Italovi a použije peníze na to, aby vynalezl zařízení, které zabráni mouchám padat do kávy.

Palestinec - obviní Izraelce, že mu padla moucha do jeho kávy, protestuje proti aktu agrese u OSN, vezme si půjčku od Evropské unie na nákup nového šálku kávy, použije peníze na nákup výbušnin a pak vyhodí do povětří kavárnu, kde se Ital, Francouz, Číňan, Němec a Rus snaží vysvětlit Izraelci, že má dát svůj šálek kávy Palestincovi.

"Prosím vás, pane, co se stalo s Obamou?"

"Proč by se mělo něco stát, že se ptáte?"

"Poněvadž jsem o něm už patnáct minut neslyšel."

"Venku je tak krásně," povídá muž manželce, "a ty se dřeš s parketama! Měla bys jít raději na vzduch a umýt mi auto."

Arabská teroristická komanda oznámila, že žádný útok na ČR nechystají.

Jejich analytická skupina totiž zjistila, že po likvidaci vlády, parlamentu a senátu by se naše životní úroveň zvedla na trojnásobek.

Listeček za stěračem zaparkovaného auta:

"Zpráva pro zloděje: Nádrž je prázdná, rádio nemám a motor je vylágrovaný."

Druhý den přibude další listeček: "Pro majitele auta:

Takže kola jsou ti vlastně taky na nic."

50% teenagerů vidí svoji budoucnost pozitivně.

Zbýlých 50% na drogy nemá peníze.

Mladý adept právnického doktorátu dostane u zkoušek otázku:

"Co je to podvod?"

Podvod je, jestliže mě teď necháte propadnout."

"Jak to?" ptá se profesor.

"Protože paragraf 265 trestního zákoníku zní:

Kdo zneužije nevědomosti něčí aby jej poškodil, dopustí se podvodu..."

U lékaře doma zvoní telefon.

Ze sluchátka se ozve kamarádský hlas jednoho jeho kolegy:

„Co je s tebou? Potřebujeme čtvrtého do pokeru.“

„Chvilí vydržte, hned jsem u vás“, odpovídá lékař.

Když si obléká kabát, manželka se ho ptá: „Je to vážný případ?“

„Určitě to bude něco hodně vážného“, odvětí lékař. „Už jsou u toho tři doktoři.“

Pozval si psychiatr paní Novákovou. "Váš manžel mě požádal, abych Vás vyšetřil.

Prý chodíte večer po bytě se zdviženýma rukama a roztaženýma prsty.

Můžete mi k tomu něco říct?"

"Ale jistě. Čekám, až mi zaschne lak na nehty."

"Nejsem si moc jistý diagnózou, pane Nováku, ale pravděpodobně to bude z nadměrného požívání alkoholu."

"Dobrá, pane doktore. Já přijdu zítra, až se z té opice vyspíte."

"Pane doktore, pořád mám pocit, že slyším kolem sebe hlasy a nikoho nevidím."

"A kdy se Vám to stává?"

"No, vždycky, když telefonuju."

Psychiatr se ptá alkoholika: „Co pijete?“

„Ale pane doktore, já nejsem vybíravý. Nalejte klidně, co máte!“

Green ideas must take blame for deaths

Miranda Devine Sydney Morning Herald February 12, 2009

It wasn't climate change which killed as many as 300 people in Victoria last week-end. It wasn't arsonists. It was the unstoppable intensity of a bushfire, turbocharged by huge quantities of ground fuel which had been allowed to accumulate over years of drought. It was the power of green ideology over government to oppose attempts to reduce fuel hazards before a megafire erupts, and which prevents landholders from clearing vegetation to protect themselves.

So many people need not have died so horribly. The warnings have been there for a decade. If politicians are intent on whipping up a lynch mob to divert attention from their own culpability, it is not arsonists who should be hanging from lamp-posts but greenies.

Governments appeasing the green beast have ignored numerous state and federal bushfire inquiries over the past decade, almost all of which have recommended increasing the practice of "prescribed burning". Also known as "hazard reduction", it is a methodical regime of burning off flammable ground cover in cooler months, in a controlled fashion, so it does not fuel the inevitable summer bushfires.

In July 2007 Scott Gentle, the Victorian manager of Timber Communities Australia, who lives in Healesville where two fires were still burning yesterday, gave testimony to a Victorian parliamentary bushfire inquiry so prescient it sends a chill down your spine. "Living in an area like Healesville, whether because of dumb luck or whatever, we have not experienced a fire ... since ... about 1963. God help us if we ever do, because it will make Ash Wednesday look like a picnic." God help him, he was right.

Gentle complained of obstruction from green local government authorities of any type of fire mitigation strategies. He told of green interference at Kinglake - at the epicentre of Saturday's disaster, where at least 147 people died - during a smaller fire there in 2007. "The contractors were out working on the fire lines. They put in containment lines and cleared off some of the fire trails. Two weeks later that fire broke out, but unfortunately those trails had been blocked up again [by greens] to turn it back to its natural state ... Instances like that are just too numerous to mention. Govern-

ments ... have been in too much of a rush to appease green idealism ... This thing about locking up forests is just not working."

The Kinglake area was a nature-loving community of tree-changers, organic farmers and artists to the north of Melbourne. A council committed to reducing carbon emissions dominates the Nillumbik shire, a so-called "green wedge" area, where restrictions on removing vegetation around houses reportedly added to the dangers. In nearby St Andrews, where more than 20 people are believed to have died, surviving residents have spoken angrily of "greenies" who prevented them from cutting back trees near their property, including in one case, a tea tree that went "whoomp". Dr Phil Cheney, the former head of the CSIRO's bushfire research unit and one of the pioneers of prescribed burning, said yesterday if the fire-ravaged Victorian areas had been hazard-reduced, the flames would not have been as intense.

Kinglake and Maryville, now crime scenes, are built among tall forests of messmate stringy bark trees which pose a special fire hazard, with peeling bark creating fire-brands that carry fire five kilometres out. "The only way to reduce the flammability of the bark is by prescribed burning" every five to seven years, Cheney said. He estimates between 35 and 50 tonnes a hectare of dry fuel were waiting to be gobbled up by Saturday's inferno.

Fuel loads above about eight tonnes a hectare are considered a fire hazard. A federal parliamentary inquiry into bushfires in 2003 heard that a fourfold increase in ground fuel leads to a 13-fold increase in the heat generated by a fire.

Things are no better in NSW, although we don't quite have Victoria's perfect storm of winds and forest types. Near Dubbo two years ago, as a bushfire raged through the Goonoo Community Conservation Area, volunteer firefighters bulldozing a control line were obstructed by National Parks and Wildlife Service employees who had driven from Sydney to stop vegetation being damaged.

The poor management of national parks and state forests in Victoria is highlighted by the interactive fire map on the website of the Department of Sustainability and Environment. Yesterday it showed that, of 148 fires started since mid-January, 120 started in state forests, national parks, or other public land, and just 21 on private property.

Only seven months ago, the Victorian Parliament's Environment and Natural Resources Committee tabled its report into the impact of public land management on bushfires, with five recommendations to enhance prescribed burning. This included tripling the amount of land to be hazard-reduced from 130,000 to 385,000 hectares a year. There has been little but lip service from the Government in response. Teary politicians might pepper their talking points with opportunistic intimations of "climate change" and "unprecedented" weather, but they are only diverting the blame. With yes-minister fudging and craven inclusion of green lobbyists in decision-making, they have greatly exacerbated this tragedy.

There is an opening now in Victoria for a predatory legal firm with a taste for David v Goliath class actions.

**MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2009 VĚSTNÍK \$25?
MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?**

*Nezapomeňte, že Valná hromada Sokola
Sydney bude v neděli 29. března 2009
ve 14.00 hodin*

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL
APR 4 & 18; MAY 2, 16 & 30; JUN 13 & 27

PERLY A PERLIČKY - sokolské i nesokolské

V listopadu tohoto roku **budeme vzpomínat dvacátého výročí** událostí, které nakonec vyústily ve svržení Moskvou nasazené svěrací kazajky a v blahodárné zakotvení naší země v Evropské unii jako jejího člena. V říjnu roku 1918 se také dostavilo uskutečnění nezávislosti a to po staletích habsburského panování. Před dvaceti léty se sebe setřásli Češi režim jim panující sotva polovinu jednoho století, ale režim daleko krutější a záludnější. Lze říci, že oba vládnoucí trůny, trůn Habsburský i trůn bolševiků, byly smeteny sametovou rukavičkou, bez valného násilí a způsobem hodným mírumilovného národa. Habsburkové ovšem z trůnu odešli a odešli natrvalo. Bolševici odešli a neodešli. Je pravda, že se vzdálili a Hradčany opustili, neodešli však z českého veřejného života, neodešli z parlamentu, nedoznali ani svoje hluboká provinění a ušli zaslouženému trestu. Naivnost vůdců sametové revoluce jim umožnila přežít, přežít beztrestně a komfortně s tučnými důchody a není ani zapotřebí výjimečného pozorovacího talentu přistihnout je i dnes jak na nás dělají s úsměškem zaplašených ničemů dlouhé nosy. Ukazují si na nás se škodolibými pošklebky a strouhají nám mrkvičku. Divdivů, že se jim nezačínáme omlouvat. Jako oni my sice nejsme, ale protože oni nejsou jako my ohřívají si oni tu svou polívčičku a v teploučku a v sebou kdysi vytvořeném a bedlivě udržovaném smrádečku se pochechtávají – a kdyby se jen pochechtávali, oni se prakticky chystají znovu nám přikazovat co a jak... Opakujme si: kdyby náš tatík Zížka vstal, ten by se asi zachechtal jací jsme rebelanti. Na hlavách máme rampouchy, v ruce plácačku na mouchy – ach to jsme rebelanti, ach to jsme rebelanti.

Vůbec bych se nedivil, kdyby, se dokázalo, že dobrá polovina strašlivých požárů buše letos na počátku roku ve Viktorii i jinde byla založena žháři. Kdo takovým žhářem může ale asi být? Že by to byli řemeslní zločinci se pravděpodobně být nezdá. Člověk by spíš podezíral buď neuvážlivé nedospělce anebo vyložené pomatence. Pomatence si chováme my v Austrálii rádi mezi sebou, do ústavů prý oni nepatří a když semtam něco provedou, nu což, svět se nezboří. Nezbedné děti je zase třeba ochraňovat před pohlavky rodičů a učitelů, jsme přece v jednadvacátém století a jedenáctiletí usmrkanci mají svá nezcizitelná práva. Snad mají i právo na **zakládání požárů**. Hlavně je v ničem neomezovat, netrestat je, neponižovat, neutloukat jejich cillivé sebevědomí... Možná ovšem, že se skutečně ukáže, že těmi žháři jsou dospělí a otrlí zločinci. Krk bych za jejich prohřešek ale nedal.

I když bychom hrách na stěnu marně znovu a znovu házet neměli, nedá nám to a občas na tu stěnu nějakou tu hrstku hrachu vhodíme. Oč že nám jde? Jde nám o to normální **díplomatické zastoupení Austrálie v České republice**. Však je to ostuda nad odstudu. Austrálie nemá v Praze vyslance. Ještě za komunistů byla obě vyslanectví slavnostně povýšena na velvyslanectví, Česká republika dodnes svoje velvyslanectví udržuje, ale australská vláda po svém prohlášení, že to je finančně neúnosné, svoje díplomatické zastoupení v Praze v roce 1992 či 1993 zrušila. Češi, tedy ti kdo se například zajímají o cestu do Austrálie, poslušně pochodují na australský zastupitelský úřad do Vídně. Ministerský předseda Rudd má dnes plné ruce práce při rozhazování miliard Howardovou vládou pilně a pečlivě nastrádaných, ale na nějakou republiku českých nevoličů mu asi nezbyde ani pomyslení a ani haléř. Na Varšavu má, na Budapešť má, na Čechy nemá. I když má naše republika daleko živější hospodářské styky s Austrálií než naši evropští sousedé. To tedy byla ta další hrstka hrachu. Sídli snad někdo z čtenářů Věstníku náhodou ve volebním okrese ministerského předsedy, ministra zahraničí nebo jiného vlivného potentáta? Les rukou se asi nezvedne. Jedna rázná by možná stačila.

Letos je také výroční čas na vzpomínání i smutných událostí, které probíhaly před sedmdesáti lety. **Patnáctého března roku 1939** do Prahy vjela první vozidla německé okupační armády. Pražané je přivítali zaraženým mlčením. Do Ostravy a i do ji-

ných oblastí Čech a Moravy pronikali Němci již během nočních hodin zatímco v Berlíně němečtí pohlaváři brutálně zpracovávali vysíleného presidenta Háchu k podpisu schválení okupace. Hácha nakonec po domluvě ministra zahraničí Chvalkovského podepsal a kromě abdikace mu asi tehdy nic jiného nezbývalo. Teprve historie rozsoudí, zda bylo Háchovo podepsání defakto zvolením menšího ze dvou zel – Hitler hrozil rozbombardováním Prahy. Ale už dnes vychází najevo, že Háchova berlínská kapitulace nebyla zcela neplodná a dopřála Čechům po dobu války alespoň minimum ochrany před německou zlovůlí. Vojenská obrana proti německému útoku by byla bývala v březnu 1939 asi naprostým šílenstvím poté co Sudety byly již po mnichovské konferenci v září 1938 Němcům vydány bez boje. Šestnáctého března přijel do Prahy Hitler a byl zřízen Protektorat Böhmen und Mähren a prvním říšským protektorem Hitler ustanovil barona von Neuratha, postavu to mezi nacistickými lumpy celkem povahy umírněné. Tak bylo zahájeno údobí německé nadvlády nad Čechy trávající přes šest dlouhých let. Znovu si připomeňme, že do onoho stavu područí Čechy přímo vehnala především zrada Francie a perfidita Chamberlainovy Britanie, kteréžto velmoci Německu Československo prostě předhodily jako oběť za pochybný slib pochybného zachování pochybného „míru“ kratičkého trvání – v září 1939, jak víme, už zaútočily Hitlerovy tanky na Polsko...

Německému vpádu do historických zemí Čech a Moravy bohužel, jak také víme, předcházela **ostudná kapitola slovenských dějin**. Po mnichovské konferenci v září 1938 se rozpoutala na Slovensku bezuzdná a hanebná protičeskoslovenská a především protičeská kampaň luďáků vedená klerofašistou monsignorem Tisou a maďarským velezrádce Tukou, a ta právě vyvrcholila den před německou okupací historických zemí, tedy 14. března 1939, kdy byl za patronace německých nacistů zřízen slovenský stát jako spojenec Hitlerův, který později také vstoupil do války proti Spojencům. Byl tedy v Berlíně Hácha konfrontován se skutečností slovenské zrady a připojení se k nacistickému Německu. Zatímco pak v Protektorátě byly Němci zahájeny dalekosáhlé čistky, zatýkání a uvězňování českých demokratů, neostýchali se Hlinkovy gardy vystěhovávat - násilně vyhazovat - ze Slovenska tisíce Čechů, kteří kdysi přišli vyrvat Slováky z tisíciletého maďarského ujařmění, vyhnali Maďary vojenským zásahem z „Horních Uher“, umožnili vybudovat na Slovensku vzornou a hustou síť slovenských škol i s universitou v Bratislavě a vůbec markantně přispěli k upevnění Slováků jako sebevědomého národa. Tisova satelitní pronacistická klika a Hlinkovy gardy, ustavené podle vzoru německých SA, tak vstoupily do dějin jako hnisavý vřed na těle slovenského národa – až pak za slovenského národního povstání došlo k vykoupení. Avšak ten den, který Češi nemohou nepokládat za zradu a nevěru, ten černý 14. březen 1939, den vražení zrádné dýky do zad bratrských Čechů, nepřestávali nicméně oslavovat slovenští maďaroni a Hlinkovci po dlouhá a dlouhá léta jako den slovenské slobody. ... I toto neslavné výročí oné tisovské zrady si tedy letos neopomeňme neblahou vzpomínkou zpřítomnit.

Sokolskému kinu **Ponrepo** se sice počátkem února z technických důvodů nepodařilo promítnout inserovaný film Případ králík, shlédli jsme ale velmi poučný film pořízený v Praze v devadesátých letech o smrti Jana Masaryka. Autoři v něm probírají celou řadu možností o způsobu jeho skonu, ale zajímavou variantou jimi uvedenou je „náhoda“, tedy náhoda nešťastná, kdy se uvažuje o nočním napadení dosud nezjištěnými pachateli a kdy vystrašený Masaryk se snaží po římse oken útočnickům uniknout a zřítí se na nádvoří Černínského paláce, kde bylo jeho mrtvé tělo k ránu desátého března 1948 nalezeno. Film obsahuje sice celou řadu dosud již dříve známých podrobností, ale je v něm uveřejněna i domněnka, že možná jednou, až budou zpřístupněny moskevské archivy, bude případ konečně osvětlen. V březnu nám Ponrepo promítlo veseluhru, Léto s kovbojem, český film, sice z let sedmdesátých, leč bez soudružských náznaků a naprosto nedialektický, film nenáročný, avšak roztomilý a lehce stravitelný. Velká účast diváků byla potěšující.

Nebudete tomu věřit, sokolové se přece nikdy nepřou, ale dva členové naší sydneyké jednoty se onehdy přeli. O politice? Ale kdepak, politika se našťestí do sokola nezanáší, ne tedy tak očividně, aby se pak o ní členové přeli. Když vám ale povím o čem oni v té při byli, nebudete prostě věřit. Snad se budete smát, spíš ale jen kroutit hlavou. Oni se ti členové, prosím tady na půdě pátého světadílu, tady v Sydney se oni zcela vážně přeli o umístění ústí Rudolfovy štol. Netvařte se zaraženě. A ptáte se, co že to je ta **Rudolfova štola**? I vy Pražáci Vltavou křtění že byste se ptali? To bylo, a i ještě dnes je to mistrné dílo nejvyšší úrovně. On ten podivín císař Rudolf II ve snaze přivádět vodu do jezírek své Královské obory, tedy dnešní Stromovky, kde pořádával časté honitby, on si ten vašnost prostě usmyslel vést tam do nich vodu přímo z Vltavy. Z Vltavy od Troje? Kdepak od Troje, on dal prostě prorazit štolu pod kopcem Letné hned proti Poříčí! Nu a na počátku šestnáctého století to byl inženýrský zázrak takovou štolu pod takovým vrchem až přímo do té Královské obory prokopat. Ono se tam nakonec objevilo štol několik, některé jsou dnes už zasypány, a vede to pod Letnou, pod vodárenskou věží pod dnešní Čechovou třídou do Stromovky – a je tam dnes i ulice zvaná Nad štolou. A o čem že se tedy ti členové jednoty přeli? Přeli se o to, kde ta hlavní štola začínala – jeden tvrdil, že u bývalého Štefaníkova mostu, druhý přísahal, že u mostu Čechova. Já tam vyrůstal, já se tam chodil koupat, já to přece musím vědět. A tak to šlo, až to diplomaticky vyřešila praneteř jednoho z nich, a šalamounsky to vyřešila, bydlí konečně na Letné a její synek chodí k ulici Nad štolou do školy. Ona prý ta štola počíná MEZI těmi dvěma mosty. Nu prosím. A tím to asi zhasíná, ta pře.

Ještě slovíčko nebo dvě **k těm victoriánským požárům**. Ono je jistě velice hezké, ba svůdné, žít a bydlet mezi stromy – a člověk by skutečně řekl když tak na ty snímky požárů patří, že tam byly domy postaveny uprostřed vzrostlých eukalyptů – ale že ono to je i velmi nebezpečné, to se právě ukázalo během minulých týdnů. Ona je ta zeleň moc a moc krásná, ale život sám bude asi krásnější. Zaplatit za bydlení v zeleni vlastním životem a životy svých bližních je cena dost vysoká. Zdá se, že tu zelenou nádheru kolem příbytků velký počet občanů svými životy i zaplatilo. Chraň Bůh, nic proti zeleným dámám a pánům, bude ale asi záhodno učinit rozumný kompromis a spokojit se se zelení v bezpečné vzdálenosti od příbytků, až se to tam všechno bude zase znovu stavět. Nebudme nepoučitelní.

Trochu jako by se jednomu točila z těch bilionů hlava. X bilionů sem, Y bilionů tam, jako by se ti naši vládcí skoro pomínuli. Ovšemže, zabránit prohloubení hospodářské krise je cílem chvalitebným, ale rád příznávám, že mi není nijak jasno jak to **rozdávání** těch **minulou vládou těžce našetřených bilionů** vlastně v praxi chodí. Kdo vůbec rozhoduje o tom kolik kdo a co dostane a jak to vlastně dostane? Úplně do větru oni to ti vojenští páni rozhazovat nebudou, to zas asi skutečně ne. Ale marně se snažím představit si ten celý proces. Ministr ten a ten zvedne telefon a slyší úpěnlivou prosbu toho a toho ředitele zkrachované společnosti o pár bilionků. Vyplatí se tomu prosebníkovi ty biliony ihned, nebo se zkoumá, proč byly ztraceny, jak byly ztraceny, kdo to zavinil, a tak dále a tak dále. On asi po takové subvenci dnes volá kdekdo, desítky bilionů se rozkutálejí jednadvě což o to, kdo to ale kontroluje? Však se my lidé známe a víme že nejsme andělé a ono to bude jistě lákat ku zneužívání. Však nejsme dnešní. Nu, možná, že jsem takovýmhle prostáčkem jenom já sám. Možná, že vy to všichni víte a chápete, ale mne by prostě hrozně zajímalo, aby mi někdo vysvětlil kam se vlastně ty peníze kutálejí a kdo je komu přihrává. Stavět za ty peníze, za ty těžké prachy, nové železnice, budovat silnice, mosty, průplavy, viadukty, opravovat to a ono, tomu bych spíš už rozuměl, však by to mohlo zaměstnat statisíce lidí – a nejen dělných rukou. Bylo by k tomu potřeba administrativy, pojištění a kdoví čeho ještě, ale dalo by se to vidět a položit na to ruku. Nu, povězte upřímně, už víte kdo co dostal a jak s tím naložil a jak si to vůbec zasloužil? Nebo je to všechno jenom tak na oko, aby se neřeklo, aby se prostě věřilo a jelo? Kdo to bude ale jednou platit? My, naše děti, naši vnuci a pravnuci?

Aféra sovětského agenta Petrova nebude asi našim osmašedesátníkům nic říkat. Pouťoroví exulanti to budou mít ale i dnes ještě v dobré paměti jako senační špio-nážní příběh z počátku padesátých let. Petrov byl zaměstnancem sovětského zastupi-telského úřadu v Austrálii a jistý dr. Bialoguskí pracující pro australskou kontraroz-vědku ho „přetáhl“ na australskou stranu. Petrovova manželka též pracovala na so-větském úřadě. Po „odskočení“ jejího manžela ji sověti ihned isolovali a z Moskvy pro ni poslali „gorily“, které ji měly unést do Ruska. Vzali si ji ti ozbrojenci mezi sebe a vlekli ji na Mascot do letadla, ona se snažila bránit se a ztratila na letišti v Sydney střevíc. Naštěstí se Australanům podařilo v Darwinu letadlo zachytit a paní Petrovová po telefonické rozmluvě s manželem požádala o asyl a ten jí byl udělen. Australané o té celé věci pak natočili velice zajímavý film a česká herečka Eva Sitteová v něm se-hrála hlavní roli jako paní Petrovová. Eva se nyní uvolila film zapůjčit našemu kinu Ponrepa a je se nadít, že bude letos promítnut i s osobním úvodem Evy Sitteové, kte-rý přislíbila. Máme se tedy nač těšit.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Slovenská amatérská **divadelná skupina z Melbourne uvede slovenskú komédiu** Jana Palarika „Dobrodružstvo při občinkoch“ v nedelu 3. mája o 17.00 hod. v North Ryde RSL Club - cnr Magdala Rd & Pittwater Rd. Vstupné je \$15 a \$5 pre deti do 11 rokov. Rezervácie na 02 9604 2668 a 02 9943 3322

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Bílý dům v noci na pátek oficiálně oznámil, že **americký prezident Barack Obama** se 4. a 5. dubna v **Praze** setká s představiteli České republiky a se šéfy států Evrop-ské unie. Cílem schůzky má být budování silnějšího partnerství mezi USA a EU, kte-ré umožní lépe společně čelit sdíleným problémům, uvádí se v prohlášení. Prezidenta bude doprovázet jeho manželka Michelle. ČTK 6.3.2009

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Na okraji ostravského sídliště Fifejdy, méně než dva kilometry od centra Ostravy jsou **dva podivné temné rybníky**. Místo vody jsou v nich olejové a ropné odpady. Dohro-mady více než 200 tisíc tun na ploše 12 hektarů. Po více než deseti letech se začalo s likvidací této ekologické zátěže. Sdružení firem Čistá Ostrava vyrábí z odpadů pali-vo pro elektrárny. V dalších fázích by mělo dojít na vyčištění zeminy a znečištěné vo-dy z areálu bývalé rafinerie Ostramo. 1.2.2009 aktualne.cz

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Nižší daně, státní pomoc či různé finanční příspěvky pro zaměstnavatele i jejich za-městnance jsou součástí vládního balíku pro zmírnění dopadů ekonomické krize na Slovensku. Platí od neděle 1. 3. 2009. (iHNed.cz 28. 2. 2009)

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Velikonoční koncert slovenské zpěvačky Sylvie Virágové a jejích partnerů byl opět bohatě navštíven mezinárodní evropskou společností. Jako obvykle Sylvie excelova-la svým vynikajícím přednesem. Mezi jinými vystoupili i mladiství houslisté devítiletý Alex Novikov a třináctiletá Alison Laurens. Smíšený sbor z Willoughby přednesl Mo-zartův Requiem. Těšíme se na další koncerty.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Pod záštitou Generálního konzulátu České republiky v Sydney byla v Bondi Beach pavilonu uspořádána **výstava ukázek užitého umění Studia Najbrt**. Po vernisáži byl v přírodním kině promítnut český kultovní film Samotáři.

Fešácký kriminál ve Světlé nad Sázavou, kde někdejší komunistická prokurátorka Ludmila Brožová-Polednová má do 20. března nastoupit do vězení. Za mřížemi si má odpykat trest za podíl na justiční vraždě Milady Horákové. Až na ty mříže zde bude mít 87-letá bolševická bestie větší luxus a péči než v domově důchodců.

8.3.2009 aktualne.cz

Lovec perel Bojar

CESTOU DO EXILU (12)

Bořek Šindler

ALPSKÉ KOUZLO LÉTA 1948

Kdo v Evropě by neznal švýcarskou zkazku, v podstatě zkazku pravdivou, o Wilému Tellovi? Jeho habsburský nadvládce mu za trest uložil sestřelit lukem s hlavy jeho synka jablko. To otec Tell učinil, jablko s hlavy synka mistrně sestřelil, sebe i syna tak zachránil, ale namířil potom tetivu i na nenáviděného Habsburka. To se událo

několik let před vymřením rodu Přemyslovců v Čechách. I tam se rod habsburský tehdy pak počal tlačit na uprázdněný trůn, ale našim předkům se naštěstí podařilo přilákat Lucemburky. Také Švýcaři v té době Habsburky ze své země odpudili a odstranili je, ovšem na rozdíl od Čechů natrvalo. A dovedli se dobře zařídit pro sebe. Bylo tedy v té alpské zemi čemu se i přiučovat. Nechtěl bych dnes ale tvrdit a budít dojem, že jsem se tam zaobíral výlučně otázkami dějin.

Už jsem tehdy v Pestalozzidorfu pobýval jako uprchlík z Československa druhý týden, už mně v kapse cinkal jeden stříbrný frank jako týdenní kapesné za vykonanou práci v kuchyni a už se také přiblížila slavnost švýcarského národního svátku. Jednou z nejpozoruhodnějších znamenitostí švýcarského spoluzítí pod jednou střechou příslušníků tří mocných evropských kultur – italské, francouzské a německé – je neshálet se, žít spolu v pokoji v jednom státě, vzájemně se respektovat a nevražít na sebe. Dokonce i tolerovat v jihovýchodním kantonu Graubünden čtvrtou maličkou národnost, Rätoromány, neokleštovat ani je a nechat je vyžívat v jejich několika nádherných údolích kolem Davosu. A tak už to v té švýcarské požehnané zemi chodí po staletí – ovšem donedávna, tedy dokud doba romantická neobjevila krásy hor, a dokud se Švýcaři nenaučili oslňovat svět přesnými hodinkami, nebylo prakticky důvodu jejich chudičkou zemičku ohrožovat. A Švýcaři dovedou slavit svůj národní svátek s velkou dovedností a s přesvědčením – však to už tak činí hezkou řádku století. Už v předvečer svátku se na všech kopcích, vrších i vysokých skalách a horách všude rozhoří veliké ohně – vatry – obyvateli švýcarské konfederace zapálené a kolem nich se zpívá a tančí a tak se uctívá výročí onoho památného dne prvního srpna v roce 1291 kdy konfederace vznikla na břehu jezera Vierwaldstättersee a kdy si tam rukou dáním zástupci mužů z kantonů Uri, Schwyzu a Unterwaldenu přísahali věrnost ve společném svazku. Dodnes ji dodržují a jejich původní státeček se kolem nich rozrostl ve váženou a ostatní Evropou respektovanou confederaci, Confederatio Helvetica, CH, Schweizerische Eidgenossenschaft, Švýcarské Spříseženectvo... A k původně ryze německy hovořící confederaci se během staletí připojili na západě i kalvinští Francouzi a z jihu nejsevernější Italové.

Nu, na ten každoroční velkolepý svátek se připravoval samozřejmě i celý Pestalozzidorf. Jakpakby ne. Však ať ti tady dlící mladiství evropští osadníci uvidí co to znamená udržet si svůj stát po několik set let v poměrném míru a pokoji. Všechny děti tedy společně stavěly a postavily velikou hranici, Francouzi, Němci, Poláci, Řekové i ostatní, všude plno shonu, i u nás v kuchyni, a čekalo se na večer. Hned za soumraku Herr Wetzel jako hlavní vedoucí vesničky připravenou hranici zapálil a Švýcaři zazpívali s velkou chutí i vroucí pietou svoji krásnou národní hymnu. A všude na kopcích a horách kolem dokola bylo už vidět planoucí ohně. Na takové chvíle se nezapomíná a i já dnes po šedesáti letech mám ty chvíle ve svěží paměti, jako by se to bylo dělo včera. Ve svěží paměti mám i celý ten letní večer, tu celou noc... Pro nás „Bauhelfery“ uspořádali Herr Wetzel se svojí paní zvláštní „posezení“ s výbornou večeří a po večeři se ta trachtace neobešla bez zpěvu a tance. Všichni jsme byli v náladě, v té nejlepší náladě a já jsem o tanec samozřejmě požádal Leonii. Požádal ji o tanec první, druhý, třetí i další a odmítnut jsem nebyl. A potom jsem ji udatně navrhnul noční procházku lesem ku Gäbrisu. Byl jsem vyznamenán jejím nadšeným souhlasem. Vytratilí jsme se a vydali se lesní cestou do kopců. Byla to nádherná cesta. Po zalesněných kopcích se válela drobounká průsvitná mlha a tou tu a tam prokmitaly paprsky měsíce. Všude kolem alpské pastviny, zvonce stád a ohně na kopcích dodávaly té noci i jakési nevšední kouzlo. Drželi jsme se s Leonii za ruce a v objetí se políbili... Na vrchol Gäbrisu jsme ale nakonec přece dorazili a dorazili jsme nakonec k ránu i zpět do vesničky Pestalozzi. Tam končila naše první vlahá a nezapomenutelná, nezapomínaná letní noc.

Té noci jsme k sobě s Leonii navázali vřelý a trvalý vztah a ten se nám tehdy zdál nerozlučný, nerozlučitelný. Leonie, Leonka, pak ovšem dále pracovala jako sekretářka pana Wetzela. Byla to dívka jemná a citlivá. Dověděl jsem se od ní, že její tatínek má v Curychu hudební školu a rodina že obývá vlastní velkou vilu. Ona sama hovořila krom němčiny i francouzsky, italsky a anglicky a ve všech těchto jazycích dovedla používat i těsnopis. Hrála krásně na piano, uměla nádherně a s citem zpívat. Byla vzdělaná, vždy vzorně upravená, vždycky čistounká, elegantní a umělavá. A já vedle ní skoro jako pochybné individuum od řetězu utržené – v kuchyňské zástěře, buhvíjak oblečený, nedobře učený, v kapse ani vindru. Nějak jsme se ale dovedli shodnout a uvést na společného jmenovatele. Tím byla literatura a moje vyprávění o udá-

lostech v Československu i o útěku z domova do Curychu. Leonie chápala a pochopila. Anebo prostě mojí prekerní situaci vycítila. Rozhodně jsem to u ní vyhrál především tou jí věnovanou sbírkou Seifertovy poesie. Ona milovala Rielkeho a z něho znala i Prahu. Její rodiče z Vídně, ona tedy Swobodová. Bylo o čem věru hovořit a naše hovory nebraly navečer po práci konce. Že jsem se skoro noc co noc vkrádal do jejího pokojíku bych neměl jako slušný hoch ani připomínat. Udržovali jsme i časté vztahy s Jacquie a jejím partnerem Douglasem. Jacquie byla mladá kráska ze zámožné a vážené lékařské rodiny v Ženevě, zamilovala se v Trogenu do Douglase a zpět do Ženevy se jí i přes opakované výzvy rodičů nijak nechtělo a nechtělo. Douglas Roberts, „Doug“, byl poněkud starší než Jacquie, byl to Angličan, jediný Angličan v Trogenu, a demobilisovaný voják z Montgomeryho armády v severní Africe. To mně bylo na něm nejsympatičtější. Bůh sám ví kde se Doug v Pestalozzidorfu vzal, německy neuměl, mluvil vlastně jen anglicky a poslouchat jeho vrzání v jazyku Göthově mohlo být pochutnáním pro komiky. Měl svůj kutloušek blízko mého. Jacquie za ním často docházela, za mnou chodila navečer Leonie a často jsme potom spolu všichni čtyři vyprávěli a chodili procházkou na Hohe Buche nebo i na vzdálenější Gäbris. Později jsme s Leonii Douglase navštívili v Anglii při mé cestě na loď do Austrálie a po léta jsem si s ním ze Sydney dopisoval, už anglicky. Tehdy v srpnu 1948 jsem ovšem ještě vůbec netušil, že do nějaké Austrálie vůbec kdy zamírím.

Počátkem srpna se ale přihodily dvě události, jedna z nich příjemná a jedna i dost nepříjemná. Herr Wetzel si mě jednou zavolal do kanceláře a jak prý to bude s tou latinou. Ukázalo se, že dva polští chlapci budou po letních prázdninách studovat na gymnasiu v kantonu Schwyz a já jsem je měl do latiny zasvěcovat. To jsem s nadšením uvítal, latinu jsem vždycky miloval a byl to i můj koníček. Začalo se tedy pilovat a pilovalo se potom až do září. To bylo tedy to příjemné. K té nepříjemné události došlo jednou pozdě odpoledne. Loupali jsme, tedy naše mezinárodní „interbrigáda“ loupala venku před kuchyní brambory, seděli jsme na bedničkách a bezstarostně povídali a smáli se na celé kolo. Byly mezi námi i dvě pohledné a švitořivé Norky a pohledné a švitořivé Norky přece člověk rád slyší povídat i švitořit. Ale najednou kde se vzal tu se vzal a přirtil se rozkacený Herr Nölly, můj kuchyňský šéf, a hned na mě, takhle že to nejde, že potřebuje brambory ku přípravě večere a my že tu místo loupání brambor klábosíme, a ať se mu v kuchyni už ani neukážu. A myslel to vážně. Norky nic, po nich sjel jen varovným pohledem, ale na mně si nechal schladit záhu. A bylo po kuchyni a po mých lukulských snídaních s ementálem, horami másla a žejdlíky smetany. Ohlásil jsem to dost zkroušeně panu Wetzlovi, v rukou se mi druhý den ocitla lopata a bylo to. Naštěstí to trvalo jen nějakých čtrnáct dní, pak mě Herr Nölly vzal opět na milost a vrátil jsem se do kuchyně. Ale byla to nepříjemná příhoda.

Léto, to překrásné švýcarské léto zvolna ubíhalo a narušeno snad bylo potom jen jednou nepředvídanou zápletkou. Z Pestalozzidorfu jsem totiž vyměnil i pár dopisů se svojí někdejší holandskou přítelkyní Hansje. Napsal jsem ji do Amsterodamu, že jsem uprchnul z Prahy a že teď žiju v Trogenu, kde jsme se kdysi seznámili. Hansje byla dosti doleva a nemohla nebo nechtěla pochopit moje pohnutky k odchodu z Československa. Nakonec přijela do St.Gallenu a sešli jsme se u Hanni v bytě, který nám ona na jedno nedělní odpoledne velkodušně uvolnila. Neshodli jsme se ale a Hansje se srdcervoucně rozplakala. Hanni se později vrátila a ukonejšila ji. On na mé straně sehrál svou roli i můj nový poměr k Leonie a prostě jsme se s milou Holandankou rozkmotřili a rozešli. Tehdy jsme se viděli s Hansje naposled a po létech, když jsem nabral rozum, jsem si uvědomil jak nedobře jsem se k tomu děvčeti, mé někdejší velké lásce, zachoval... Jinak probíhalo první léto po mém odchodu z republiky klidně a trávil jsem je až do dobré poloviny září v jakési blahé nevědomosti. Nevěděl jsem ještě, že z republiky do Německa a do Rakouska utíkají desítky tisíc československých běženců, kteří živoří v lágrech v Německu s nedostatkem jídla a jiných životních potřeb. Nevěděl jsem vlastně nic o exilu a nijak jsem se ani nenamáhal po zprávách se pít. Žil jsem ze dne na den a vlastně jsem si ani nepřipouštěl starosti o zítřek. Peníze nebyly, bylo ale dost jídla a bylo kde spát. A hlavně, byla Leonie, jitřenka i večerka, zlatá hvězda mé nové existence. Život šel dál, ale šel nějak kolem, a klesl jsem dokonce tak hluboko, že jsem sobecky pozapomínal i na rodinu, na rodiče. Žil jsem, byl jsem zdravý a to bylo pro mne to hlavní. Okusil-li jsem kdy jaké „dolce far niente“, prožil jsem je během onoho sladkého léta 1948 pod Alpami v Trogenu. Lopata nelopata, kuchyňské kotle nekotle. Jak ale praví ono moudré průsloví, všechno

má svůj konec – a konec mé alpské idylky se s pozvolna umírajícím létem také neodvratně blížil. (Pokračování)

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Člověk sice nikdy neví, mám ale podezření, že kdybych začal tvrdit, že černá je bílá a bílá vlastně černá, vzal by si mě jistě někdo z čtenářů na paškál. Čili po notném a zevrubném výslechu či prohovoření škály barev by mně prostě vynadal. Vzít někoho na paškál lze ovšem jen v řeči české, i když ten paškál jaksi z české matky určitě nepochází. Dalo by se asi říci, že to je zplozenec z několika matek a takové zplození není prý v jazykozpytu ojedinělým jevem, tvrdí odborníci, mezi něž se nepočítám, jímž však po požití špetky soli obyčejně rád věřím. Věřím jim i to, že paškál znamená velikonoční svíci, je původu středolatinšského jako paschalis - a to je slovo příbuzné slovu pascha, italsky pasqua, francouzsky paque, a to všechno je z hebrejského pesach, aramejsky pesha, slavnost ušetření. Paschalis prý byla ve středověku velká v kostele hořící svíce, k níž byli lidé voděni k přísaze. A dnes se ten obrat "vzít někoho na paškál" používá v češtině jako houska na krámě a málokdo se nad ním pozastaví.

Jazyky se dovedou obratně protírat a vzájemně velmi plodně obohacovat a během minulých staletí i naše rodná řeč takovým obohacovacím procesem procházela. Dnes si ale povšimněme jen takových slov, která se do českého jazyka přivandrovala, přistěhovala se tam z řečí neslovanských. Jsou to slova námi všemi často používaná a snad si ani neuvědomujeme, že to nejsou slova původně domácí. Tak například "paňáca" zní českému uchu ryzoryze česky - a přece jen je odvozeno z italštiny - bajazzo. Máte s něčím patálii? To je výraz dnes v češtině naprosto běžný, a přesto je původu francouzského jako odvozenina ze slova "bataille", bitva. Mít s něčím tedy patálii vlastně znamená s něčím se potýkat, bojovat. Zabočme teď ale trochu stranou do podezřelého přítmi podloubí nějakého starého města a najdeme tam pajzl. I to zní jako něco českého, přinejhorším snad jako vulgární čeština - a ona to i vulgární čeština je, vulgus latinsky znamená "lid", tedy čeština lidová - ale prapůvod pajzlu je v řeči jidiš kde "bais" znamená prostě "dům", tedy bais/pajzl.

Láryfáry, kutloch, putyka, pantofle, fortel, vindra, mariáš, kavalír, debužirovat, maglajs, halěř, kantýna, filuta, varhany - a to jen tak namátkou - jsou vesměs slova nečeského a neslovanského původu. Ten fortel sice zní českému uchu jasně česky, ale předky má německé, Vorteil, "fortajil", tedy přednost. Kantýna je italský sklep, cantina. Varhany i anglické "organ" je původně řecké "organon". A pokud občas hřešíme a přes všechny lékařské zákazy debužirujeme, pomněme, že základem je francouzský výraz pro pro hýření, "débaucher". Jistě je pro vás samozřejmou znalost německého výrazu místa pro porážení jatečných zvířat, Kutlhof. Že jsme si z toho udělali nakonc "kutloch" ví jen málokdo a "kutloušek" vlastně dnes nemůže znít našemu uchu útulněji a čestěji. Nu dobře, pan Tadeáš Houdeček může být třeba doma pod pantoflem, to ví přece kdekdo, ale méně se už ví, že se k nám pantofel přistěhoval z Italie, kde se bačkoře říká "pantofollo", i když prapůvod je údajně řecký - "pantofollos". A buhví kde ti Řekové takový nějaký ten pantofollos sebrali... Nu, je to prostě maglajs. Maglajs že není domácího původu? A víte, že není? Když totiž rakouské vojsko kdysi v devatenáctém století obazovalo Bosnu, vznikla tam u města Maglaje krvavá řež, přichomejtli se k tomu Češi, tehdy ještě v rakušáckých uniformách, a stal se jim z toho ten "maglajs" a přinesli si ho s sebou i domů do Čech. A co ta putyka, naléháte? Nu to je přece původně buď italská bottega nebo španělská bodega anebo dokonce i francouzská la boutique! Jenomže v češtině ony románské vinné sklepy či ten francouzský stánek s rozmanitostmi poklesly jaksi na poněkud hlubší úroveň hospody nejnižšího stupně.

Vindra? Mít vindru člověk ale nemůže. Nemít ani vindru, ani evoka, to už zní lépe. Prý to pošlo z Vídne. Wien, česky vysloveno „vín“, Wiener Heller, vídeňský halěř, vindra. A původ kavalíra je už pak jen hračka. Latinsky caballus, francouzsky cheval, chevalier/jezdec, tedy rytíř na koni, nikoli ubohý pěšáček, tudíž kavalír. Nesmíme si nechat ale ujít šlamastiku, anglicky shemozel. V angličtině to zní právě tak nedomácky jako v češtině nebo jako německá Schlamastik - a to všechno prý má společnou jidiš rodičku schlamassel, směla. Nu, je takových slov neslovanského původu v češ-

tině - tak i jako v jiných jazycích - úroda dost hojná. Ty výrazy naši řeč neskolily ani na kolena nesrazily, naopak - obohatily ji a o jejím rdoušení nebo dokonce zardoušení není strachu ani jako zrnko prachu. Tak jako ji obohacují i ty dnes do ní se vehementně deroucí obraty americko-anglické. Čeština je pružná a odolná a zvládne ten nápor jako zvládla i nápor mnohem nebezpečnější z prostředí germánského. Na tu naši mluvu si holt jen tak nějaká taková cizí fillena nepřijde. Cože, „fillena“...? Kdeste to helejte vy nádivo nabral, slyším na sebe pokřikovat nějakého filutu. "Filutu"...?

Já nic, já muzikant... na penzi Milena M. Marešová rozhlas.cz 5.2.2009

*Dosazovat život Jiřího Traxlera do různých souvislostí je jistě lákavé, neboť díky svému ročníku narození - 1912 - to mnohdy jsou spojitosti paradoxní. (Například se státními zřízeními, která zažil, je to takový zvláštní kruh: Narodil se v monarchii, zakusil republiku i protektorát, nyní v Kanadě zažívá opět monarchii.) Jaké je to s jeho vztahem k psanému slovu, v jakých formách a podobách je schopen je užívat, lze nahlédnout v mimořádně půvabně provedené knize *Já nic, já muzikant... na penzi*.*

Dobrodružný život to tedy bude nepochybně. S kým se zde ale vlastně setkáváme? Jiří Traxler se narodil Táboře. Tam také získal hudební vzdělání a ve svých třiatváceti letech působil v jazzovém Orchestru Gramoklubu. V roce 1938 napsal pro Swing Band Jaroslava Ježka čtyři jazzové skladby. Další společná činnost už se nerozvinula, neboť v roce 1939 emigroval Jaroslav Ježek před nacistickou totalitou, aby o deset let později emigroval z tehdejšího Československa i Jiří Traxler. Tento hudebník (společně s Karlem Běhounkem složil hudbu k první české "crazy komedii" *Eva tropí hloupost*) se zkušeností nabytou spoluprací s orchestrem R. A. Dvorského, aranžér, textař a konferenciér rozhlasových a koncertních pořadů ale už unikl z rodné země před totalitou komunistickou. Pomocí zavedeného klíše by bylo možné říci, že hudba dalekosáhle přežila české pobývání Jiřího Traxlera, který v exilu její sféry i zákoutí vynuceně opustil a na skoro 25 let se stal technickým ilustrátorem v letecké firmě.

Každý počtář ale rychle zjistí, že to je stále ještě jen část života Jiřího Traxlera. Co život na penzi, po přestěhování do Edmontonu, hlavního města kanadské provincie Alberta? Podrobnosti ve vzpomínkové formě sdělil sám Traxler v knize *Já nic já muzikant*, vydané v roce 1980 v Sixty-Eight Publishers v Kanadě (a v roce 1994 také v Čechách). Ale kniha je rozprodána, a proto je třeba hledat v aktuálním svazku. Co vše nabízí?

Podrobnější životopis, jímavou a vnímavou předmluvu Ondřeje Havelky: "A jako správný asimilovaný Kanadčan, hraje si se slovy českými. (...) Marná sláva, člověk obdarovaný fantazií a tvořivostí si nikdy nedá pokoj. Kreativní pud nikdy nevyhasne." Dál už následuje rozmarné i tklivé povídání, vzpomínkové povídky (*O Růžence, Alfrédovi a příslovích*), bonmoty a epigramy ("*Hrbí se záda / zvrásčelý tváře - / život mě lisuje / snad do herbáře.*"), básně a texty chápavé i parodující, několik vtipných kreseb a reflexi podstatného životního setkání (*Jazz*).

A jaký je celek? Spíš žertovné, trochu melancholické, poněkud drsné literární hrátky bez ambice vstoupit na výsostná spisovatelská území. Dle kompozičně kritických parametrů tyhle příběhy soudit nelze. Je tu ale obratná schopnost formulovat zážitky své i svého okolí, nadsázka a svižnost. A spolu s tím ozvuky hrabalovského okouzlení přízemím života, tóny přírodní pozorovatelské moudrosti Oty Pavla, či notičky klučích poláckovských zážitků. Vše okořeněné vlastní zkušeností s malými českými poměry a někdy příkrými a nesmlouvavými dobovými zvraty. Jiří Traxler se při psaní asi většinou usmívá. A pobavit jistě chce i čtenáře. Nutno přiznat, že v této swingově namíchané hořko-sladkosti se mu to nadmíru daří.

Jiří Traxler, Já nic, já muzikant... na penzi. Literární etudy jazzového mohykána, IFP Publishing&Engineering, Praha 2008, str. 160. Vydáno ve spolupráci se členy Československé společnosti pro vědy a umění v Albertě, Kanada.

Cena knihy je 25.00 CAD, shipping & handling 5.00 CAD/ks. Objednávky zasílejte s International Money Order vystavený na Czechoslovak Society of Arts & Sciences of Alberta, a zašlete jej na adresu: SVU, Book order, PO Box 52140, Edmonton, AB, T6G 2T5, Canada.

Český dialog Czech Dialogue

Nezávislý kulturně politický dvouměsíčník vychází již od roku 1990, tedy devatenáctým rokem. Je zaměřen na udržování kontaktů se zahraničními Čechy. Jeho záměrem bylo zrušit uměle vytvořenou bariéru mezi lidmi TADY a TAM, tedy mezi těmi, kteří zůstali v Československu a mezi těmi, kteří odešli do exilu.

Za osmnáct let jeho existence se podařilo vytvořit periodikum s takovými články a názory, které v jiných časopisech nenajdete. Velká část čtenářů je také z České republiky; zajímá se o osudy i aktivity Čechů žijících v nejrůznějších koutech naší planety, ať už jsou to USA, Kanada, Austrálie, většina evropských států, ale i Argentina, Brazílie, Nový Zéland, Jihoafrická republika a další země. Vydavatelem časopisu je občanské sdružení Mezinárodní český klub a šéfredaktorkou Eva Strížovská.

Do časopisu přispívají autoři z ČR i ze zahraničí: historička Jana Volfová (ČR), Martin Mejstřík (ČR), spisovatel Ota Ulč (USA), Barbara Semenov (Austrálie), Michaela Swinkels (Belgie), Věra a Karel Pokorných (Holandsko), Blanka Kubešová (Švýcarsko), Jitka Vykopalová (Švédsko), Václav Židek (Německo) aj. Naším autorem byl také spisovatel Jan Beneš, který už bohužel není mezi námi.

Kromě politických, kulturních a historických článků obsahuje mnoho názorů v příspěvcích a dopisech čtenářů. Vzhledem k tomu, že někteří mladší čtenáři v zahraničí mají potíže se čtením v českém jazyce, obsahuje časopis také anglické překlady vybraných článků.

Napište nám. A nezapomeňte si napsat o informace o oblíbeném **Českém kalendáři** – knížce, která přináší spoustu milého čtení.

Objednávky můžete adresovat přímo na: Český dialog, Sokolovská 179, 190 00 Praha 9; tel. 420 266 311 241 (dopoledne), fax 420 222 221 344, mobil 420 739 091 057, e-mail: strizovska@seznam.cz, m.fialkova@centrum.cz nebo kontaktovat naši milou zástupkyni v Austrálii: Jana Ruzicka, 82 Cardwel Str., Arakoon, NSW 2431, e-mail: Ruzickajana@yahoo.com.au

OBJEDNEJTE SI, POMŮŽETE UDRŽET OJEDINĚLÝ ČASOPIS

Minitheatre a Eva Sitteová srdečně zvou na hru vynikajícího českého dramatika Pavla Kohouta

Kyanid o páté

A dark and biting comedy from the one of the most controversial cultural and political figures of Czech history. Eva Sitta as Zofia and Zuzi Fort as Irena

BONDI PAVILION THEATRE QUEEN ELIZABETH DR. BONDI BEACH

21 April – 2 May, Tue-Sat 8 pm, Matinees Sat 2.30, Tix: \$ 30/ \$ 35

BOOKINGS: MCA-TIX t: 1300 306 776 i: www.mca-tix.com.au

ČECHOAUSTRALAN

KRAJANSKÝ LÍST

www.cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN, nezávislý celoaustralský krajanův list se již přes půl roku těší značné oblibě krajanů v Austrálii i v České republice. Časopis spojuje české a australské aspekty našich životů, - vrací se k příběhům krajanů a jejich vzájemnosti a zároveň se věnuje tomu, co nás Čechoaustralany zajímá v obou zemích - v Austrálii i v České republice. ČECHOAUSTRALAN čerpá inspiraci a síly z vlastní prožitě historie, ale zabývá se i současnými problémy, všim tím, co se nás dotýká v těchto dnech, co nás trápí a ještě lépe, z čeho máme radost.

Předplatte si zasílání měsíčníku za roční cenu \$40 na adrese ČECHOAUSTRALANA:- ČECHOAUSTRALAN, P. O. BOX 1008, HAWKS BURN, VIC 3142, - šeky na účet ČECHOAUSTRALAN. *Ukázkové číslo zdarma.*

Přejeme příjemné počtení a těšíme se na Vaše dopisy, názory a příběhy. Co Čechoaustralan, to příběh!

www.toyzarama.com.au

KOVAP Buy Czech Toys Online, All the big brands such as Merkur, Kovap and Maly Genius

NÁCHOD

WE Accept

FREE LOAN CAR
All Vehicle Servicing & Repairs!

Daniel Chermak, Owner and Technical Director

We Wash & Vacuum Your Car!

209 Pittwater Rd, Manly

Ph: 9976 3255 Also open Saturdays 7.30 - 12pm

**SOKOLSKÁ RESTAURACE
V NÁRODNÍM DOMĚ JE OD
1/12/2008 DOČASNĚ UZAVŘENA.
POKUD MÁTE ZÁJEM
O PROVOZOVÁNÍ RESTAURACE
PODEJTE PÍSEMNOU ŽÁDOST
S UVEDENÍM KVALIFIKACE
A ZKUŠENOSTÍ V TOMTO OBORU
NA ADRESU:**

**Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan
Cres, Frenchs Forest NSW 2086**

WHAT'S ON IN OUR SOKOL

Sport:

Aerobics: Every Tuesday night 8.00 pm.
Nohejbal: RING JERRY Mob. 0407 940 570 EVENINGS ONLY
Volejbal: Young team: RING DANIEL 0402 477 744
Friday team: Every Friday night 8 pm
Saturday team: Saturday afternoons 4.30 pm on the dates
advertised on the pages of this issue.

Children: Call Jane 0438 014 125

Other sport activities: Any time by arrangement to fit-in with the above.
FOR HALL BOOKINGS RING MIREK Mob. 0413 021 305

Restaurant / Dining:

Our restaurant is temporarily closed from 1/12/2008 while we are looking for suitably qualified and experienced people capable of running and managing it properly. PLEASE SEND WRITTEN APPLICATIONS TO Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan Cres, Frenchs Forest 2086

FOR ALL ENTERTAINMENT AND SOCIAL EVENTS WATCH OUT FOR ANNOUNCEMENTS IN "VĚSTNÍK", SPECIAL ADVERTISING OR OUR WEBSITE:

www.sokolsydney.com

LIBRARY: Friday 8pm to 9 pm February to November

Roční předplatné Věstníku

Za 6 čísel \$ 25.00

Ceny reklam ve Věstníku

(6 čísel / 1 číslo)

Celá stránka \$ 240.00 / 100.00
Polovina stránky \$ 120.00 / 50.00
Třetina stránky \$ 80.00 / 33.00
Čtvrtina stránky \$ 60.00 / 25.00

VĚSTNÍK

Sokol Sydney Ltd

If undeliverable return to:

16 Grattan Cres

FRENCHS FOREST 2086

